ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, *υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
2 †Ὡς γέγραπται ἐν ‡τοῖς προφήταις,

Ἰδού, §ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου *ἔμπροσθέν σου.
3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,
Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου·
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

4 ἐγένετο †Ἰωάννης ‡βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν. 5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα
ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ §Ἱεροσολυμῖται, *καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες †ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας

---

* **1:1** υιου του θεου 98.2% ¦ υιου θεου NA TH 0.5% ¦ — SBL WH 0.8% † **1:2** ως ¦ καθως ECM* NA SBL TH WH ‡ **1:2** τοις προφηταις 96.2% ¦ τω ησαια τω προφητη CT 1.3% § **1:2** εγω ¦ — NA SBL TH WH * **1:2** εμπροσθεν σου 96.6% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 3.3% † **1:4** ιωαννης ¦ ιωανης WH ‡ **1:4** βαπτιζων εν τη ερημω και 98.2% ¦ ο βαπτιζων εν τη ερημω και NA TH 0.4% ¦ ο βαπτιζων εν τη ερημω SBL WH 0.2% § **1:5** ιεροσολυμιται ¦ ιεροσολυμειται TH WH * **1:5** και εβαπτιζοντο παντες ¦ παντες και εβαπτιζοντο CT † **1:5** εν τω ιορδανη ποταμω υπ αυτου ¦ υπ αυτου εν τω ιορδανη ποταμω CT

αὐτῶν. 6 ‡Ἦν δὲ §ὁ *Ἰωάννης ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ †ἐσθίων ἀκρίδας
καὶ μέλι ἄγριον. 7 Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων,
Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν
ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 Ἐγὼ ‡μὲν ἐβάπτισα
ὑμᾶς §ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς *ἐν
Πνεύματι Ἁγίῳ.
9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις,
ἦλθεν †Ἰησοῦς ἀπὸ ‡Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἐβαπτίσθη §ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν
Ἰορδάνην. 10 Καὶ *εὐθέως ἀναβαίνων †ἀπὸ τοῦ
ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανούς, καὶ
τὸ πνεῦμα ‡ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον §ἐπ᾽
αὐτόν· 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν,
Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν *ᾧ †εὐδόκησα.
12 Καὶ ‡εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς
τὴν ἔρημον. 13 Καὶ ἦν §ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ

---

‡ **1:6** ην δε ¦ και ην CT § **1:6** ο ¦ — TR * **1:6** ιωαννης ¦ ιωανης WH † **1:6** εσθιων ¦ εσθων SBL TH WH ‡ **1:8** μεν ¦ — CT § **1:8** εν 95% ¦ — ECM NA SBL WH 4.3% * **1:8** εν 99.7% ¦ — WH 0.2% † **1:9** ιησους ¦ ο ιησους ANT PCK ‡ **1:9** ναζαρετ ¦ ναζαρεθ SCR § **1:9** υπο ιωαννου εις τον ιορδανην ¦ εις τον ιορδανην υπο ιωαννου ECM* NA SBL TH ¦ εις τον ιορδανην υπο ιωανου WH * **1:10** ευθεως ¦ ευθυς CT † **1:10** απο ¦ εκ CT ‡ **1:10** ωσει ¦ ως ANT BYZ CT § **1:10** επ ¦ εις ECM* NA SBL TH WH * **1:11** ω ¦ σοι ANT CT † **1:11** ευδοκησα ¦ ηυδοκησα ANT ‡ **1:12** ευθυς ¦ ευθεως ANT PCK § **1:13** εκει ¦ — CT

*ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ
Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ
ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.
14 †Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι ‡τὸν §Ἰωάννην,
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον *τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 15 καὶ
λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρός, καὶ ἤγγικεν ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
16 †Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν
ἀδελφὸν ‡αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος §βάλλοντας
ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ
*ἁλιεῖς. 17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι
†ἁλιεῖς ἀνθρώπων. 18 Καὶ ‡εὐθέως ἀφέντες τὰ
δίκτυα §αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ
προβὰς *ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ †Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας
τὰ δίκτυα. 20 Καὶ ‡εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς·

---

* **1:13** ημερας τεσσαρακοντα ¦ τεσσερακοντα ημερας ECM* NA SBL TH WH ¦ ημερας τεσσερακοντα ECM* † **1:14** μετα δε 99.2% ¦ και μετα SBL WH 0.3% ‡ **1:14** τον ¦ — ANT § **1:14** ιωαννην ¦ ιωανην WH * **1:14** της βασιλειας 95.5% ¦ — CT 2.1% † **1:16** περιπατων δε ¦ και παραγων CT ‡ **1:16** αυτου του σιμωνος ¦ αυτου TR ¦ σιμωνος CT § **1:16** βαλλοντας αμφιβληστρον 82.8% ¦ αμφιβαλλοντας CT 0.3% * **1:16** αλιεις ¦ αλεεις TH WH † **1:17** αλιεις ¦ αλεεις TH WH ‡ **1:18** ευθεως ¦ ευθυς CT § **1:18** αυτων ¦ — CT * **1:19** εκειθεν ¦ — CT † **1:19** ιωαννην ¦ ιωανην WH ‡ **1:20** ευθεως ¦ ευθυς CT

καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν
τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω
αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς §Καπερναούμ· καὶ
*εὐθέως τοῖς σάββασιν †εἰσελθὼν ‡εἰς τὴν
συναγωγήν, ἐδίδασκε. 22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο
ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.
23 §Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε, 24 λέγων,
*Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες
ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ
Θεοῦ. 25 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26 Καὶ
σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον
καὶ †κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.
27 Καὶ ἐθαμβήθησαν ‡πάντες, ὥστε §συζητεῖν
*πρὸς ἑαυτούς, λέγοντας, Τί ἐστι τοῦτο; †Τίς
ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ᾽ ἐξουσίαν
καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει,
καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 28 ‡Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ

§ **1:21** καπερναουμ ¦ καφαρναουμ CT * **1:21** ευθεως ¦ ευθυς CT † **1:21** εισελθων 97.7% ¦ — SBL 1% ‡ **1:21** εις την συναγωγην εδιδασκε 97.7% ¦ εδιδασκεν εις την συναγωγην SBL 0.9% § **1:23** και ¦ και ευθυς CT * **1:24** εα ¦ — ECM* NA SBL TH WH † **1:26** κραξαν ¦ φωνησαν CT ‡ **1:27** παντες ¦ απαντες ECM* NA SBL TH WH § **1:27** συζητειν ¦ συνζητειν TH WH * **1:27** πρὸς ἑαυτοὺς 76.4% ¦ πρὸς αὑτοὺς TR 2% ¦ αὑτοὺς WH 0.2% † **1:27** τις η διδαχη η καινη αυτη οτι ¦ διδαχη καινη CT ‡ **1:28** εξηλθε δε ¦ και εξηλθεν ANT CT

αὐτοῦ §εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.
29 Καὶ *εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς
ἐξελθόντες, †ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ
Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ ‡Ἰωάννου. 30 Ἡ
δὲ πενθερὰ §Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα,
καὶ *εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς· 31 καὶ
προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς †αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς ‡εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.
32 Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε §ἔδυ ὁ ἥλιος,
ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· 33 καὶ
*ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν
θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς
ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν †αὐτόν.
35 Καὶ πρωῒ ‡ἔννυχον λίαν ἀναστὰς
ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ
προσηύχετο. 36 Καὶ §κατεδίωξαν αὐτὸν *ὁ

---

§ **1:28** ευθυς ¦ ευθυς πανταχου ECM* NA SBL TH WH * **1:29** ευθεως ¦ ευθυς CT † **1:29** ηλθον 83.1% ¦ ηλθαν WH 0.1% ‡ **1:29** ιωαννου ¦ ιωανου WH § **1:30** σιμωνος ¦ του σιμωνος PCK * **1:30** ευθεως ¦ ευθυς CT † **1:31** αυτης ¦ — ECM* NA SBL TH WH ‡ **1:31** ευθεως ¦ — CT § **1:32** εδυ ¦ εδυσεν WH * **1:33** η πολις ολη επισυνηγμενη ην ¦ ην η πολις ολη επισυνηγμενη ANT ¦ ην ολη η πολις επισυνηγμενη CT † **1:34** αυτον 57.6% ¦ αυτον χριστον ειναι ANT BYZ PCK WH 28.6% ‡ **1:35** εννυχον ¦ εννυχα ANT CT § **1:36** κατεδιωξαν ¦ κατεδιωξεν ECM* NA SBL TH WH * **1:36** ο ¦ — ECM* NA SBL TH WH

Σίμων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ· 37 καὶ †εὑρόντες
αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ‡σε ζητοῦσι.
38 Καὶ λέγει αὐτοῖς, §Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας
κωμοπόλεις, ἵνα *καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο
γὰρ †ἐξελήλυθα. 39 Καὶ ‡ἦν κηρύσσων §ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν,
καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.
40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός,
παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν *αὐτόν,
†καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
καθαρίσαι. 41 ‡Ὁ δὲ Ἰησοῦς §σπλαγχνισθείς,
ἐκτείνας τὴν χεῖρα, *ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτῷ, Θέλω, καθαρίσθητι. 42 Καὶ †εἰπόντος
αὐτοῦ ‡εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ λέπρα,
καὶ §ἐκαθαρίσθη. 43 Καὶ ἐμβριμησάμενος
αὐτῷ, *εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν, 44 καὶ λέγει
αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς· †ἀλλ᾽ ὕπαγε,
σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ ‡προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε §Μωσῆς,

† **1:37** ευροντες αυτον ¦ ευρον αυτον και ECM* NA SBL TH WH ‡ **1:37** σε ζητουσι ¦ ζητουσι σε CT TR § **1:38** αγωμεν ¦ αγωμεν αλλαχου ECM* NA SBL TH WH * **1:38** και εκει ¦ κακει TH TR † **1:38** εξεληλυθα ¦ εληλυθα PCK ¦ εξηλθον CT ‡ **1:39** ην 99.4% ¦ ηλθε CT 0.5% § **1:39** εν ταις συναγωγαις ¦ εις τας συναγωγας CT * **1:40** αυτον 85.9% ¦ — CT 6.1% † **1:40** και ¦ — SBL WH ‡ **1:41** ο δε ιησους ¦ και CT § **1:41** σπλαγχνισθεις 99.5% ¦ οργισθεις SBL 0.1% * **1:41** ηψατο αυτου ¦ αυτου ηψατο CT † **1:42** ειποντος αυτου 95.8% ¦ — CT 2.3% ‡ **1:42** ευθεως ¦ ευθυς CT § **1:42** εκαθαρισθη ¦ εκαθερισθη TH WH * **1:43** ευθεως ¦ ευθυς CT † **1:44** αλλ ¦ αλλα NA27 SBL TH WH ‡ **1:44** προσενεγκε ¦ προσενεγκαι PCK § **1:44** μωσης ¦ μωυσης ANT CT

εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο
κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον,
ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς
πόλιν εἰσελθεῖν, *ἀλλ᾽ ἔξω †ἐν ἐρήμοις τόποις
ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ‡πανταχόθεν.

2

1 Καὶ *εἰσῆλθε πάλιν εἰς †Καπερναοὺμ δι᾽
ἡμερῶν· ‡καὶ ἠκούσθη ὅτι §εἰς οἶκόν ἐστι.
2 Καὶ *εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε
μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 Καὶ ἔρχονται †πρὸς
αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ
τεσσάρων. 4 Καὶ μὴ δυνάμενοι ‡προσεγγίσαι
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν
στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
§κράββατον *ἐφ᾽ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο.
5 †Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει
τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ‡ἀφέωνταί §σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου.

* **1:45** αλλ ¦ αλλα SBL WH † **1:45** εν ¦ επ CT ‡ **1:45** πανταχοθεν ¦ παντοθεν CT * **2:1** εισηλθε παλιν ¦ παλιν εισηλθεν TR ¦ εισελθων παλιν CT † **2:1** καπερναουμ ¦ καφαρναουμ CT ‡ **2:1** και ¦ — CT § **2:1** εις οικον 98.5% ¦ εν οικω CT 1% * **2:2** ευθεως ¦ — CT † **2:3** προς αυτον παραλυτικον φεροντες ¦ φεροντες προς αυτον παραλυτικον ECM* NA SBL WH ‡ **2:4** προσεγγισαι ¦ προσενεγκαι CT § **2:4** κραββατον ¦ κραβαττον ANT BYZ CT * **2:4** εφ ω ¦ οπου ECM* NA SBL TH WH † **2:5** ιδων δε ¦ και ιδων CT ‡ **2:5** αφεωνται ¦ αφιενται ECM NA SBL WH § **2:5** σοι αι αμαρτιαι σου ¦ σου αι αμαρτιαι CT

6 Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ
καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, 7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ
*βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας
εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; 8 Καὶ †εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως ‡αὐτοὶ
διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, §εἶπεν αὐτοῖς,
Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν; 9 Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ
παραλυτικῷ, *Ἀφέωνταί †σου αἱ ἁμαρτίαι,
ἢ εἰπεῖν, ‡Ἔγειραι, καὶ ἆρόν §σου τὸν
κράββατον, καὶ περιπάτει; 10 Ἵνα δὲ εἰδῆτε
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
*ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας—λέγει τῷ
παραλυτικῷ— 11 Σοὶ λέγω, †ἔγειραι ‡καὶ ἆρον
τὸν §κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου. 12 Καὶ ἠγέρθη *εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν
†κράββατον, ἐξῆλθεν ‡ἐναντίον πάντων· ὥστε
ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν,

---

* **2:7** βλασφημιας ¦ βλασφημει CT † **2:8** ευθεως ¦ ευθυς CT ‡ **2:8** αυτοι ¦ — CT TR § **2:8** ειπεν ¦ λεγει CT * **2:9** αφεωνται ¦ αφιενται ECM NA SBL WH † **2:9** σου ¦ σοι TR ‡ **2:9** εγειραι ¦ εγειρε ANT BYZ ECM NA SBL TH ¦ εγειρου WH § **2:9** σου τον κραββατον ¦ σου τον κραβαττον BYZ ¦ τον κραββατον σου PCK ¦ τον κραβαττον σου ANT CT * **2:10** αφιεναι επι της γης αμαρτιας 46.2% ¦ επι της γης αφιεναι αμαρτιας BYZ ECM* PCK SBL 46.9% ¦ αφιεναι αμαρτιας επι της γης ECM* NA WH 3.2% † **2:11** εγειραι ¦ εγειρε ANT BYZ CT ‡ **2:11** και ¦ — CT § **2:11** κραββατον ¦ κραβαττον ANT BYZ CT * **2:12** ευθεως και ¦ και ευθυς CT † **2:12** κραββατον ¦ κραβαττον ANT BYZ CT ‡ **2:12** εναντιον ¦ εμπροσθεν NA SBL TH WH

λέγοντας ὅτι §Οὐδέποτε οὕτως *εἴδομεν.
13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ
ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 Καὶ παράγων εἶδε †Λευῒ
τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,
καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς
ἠκολούθησεν αὐτῷ.
15 Καὶ ‡ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ
§ἠκολούθησαν αὐτῷ. 16 Καὶ οἱ γραμματεῖς
*καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες †αὐτὸν ἐσθίοντα
μετὰ τῶν ‡τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, §Τί ὅτι μετὰ τῶν
τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει *καὶ πίνει;
17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει †αὐτοῖς, Οὐ
χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ
κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους,
‡ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς §εἰς μετάνοιαν.

---

§ **2:12** ουδεποτε ουτως ¦ ουτως ουδεποτε CT * **2:12** ειδομεν ¦ ειδαμεν WH † **2:14** λευι ¦ λευιν (λευειν TH WH) ANT BYZ ECM HF NA PCK SBL TR ‡ **2:15** εγενετο εν τω ¦ γινεται ECM NA SBL WH ¦ γειvεται TH § **2:15** ηκολουθησαν ¦ ηκολουθουν ECM* NA SBL TH WH * **2:16** και οι φαρισαιοι 96.6% ¦ των φαρισαιων CT 0.2% † **2:16** αυτον εσθιοντα 96.2% ¦ οτι ησθιε TH 0.3% ¦ οτι εσθιει ECM NA SBL WH 0.2% ‡ **2:16** τελωνων και αμαρτωλων 97.7% ¦ αμαρτωλων και τελωνων CT 0.2% § **2:16** τι 95.9% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 1.8% * **2:16** και πινει 92.9% ¦ — CT 0.7% † **2:17** αυτοις ¦ αυτοις οτι ECM NA SBL WH ‡ **2:17** αλλα ¦ αλλ ECM NA28 § **2:17** εις μετανοιαν ¦ — CT

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ *Ἰωάννου καὶ οἱ †τῶν
Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ
λέγουσιν αὐτῷ, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ ‡Ἰωάννου
καὶ §οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ
μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν
ᾧ ὁ νυμφίος μετ᾽ αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; Ὅσον
χρόνον *μεθ᾽ ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ
δύνανται νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι
ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε
νηστεύσουσιν ἐν †ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
21 ‡Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου
§ἐπιρράπτει ἐπὶ *ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ
†μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ‡αὐτοῦ τὸ καινὸν
τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα §γίνεται.
22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
παλαιούς· εἰ δὲ μή, *ῥήσσει ὁ οἶνος †ὁ νέος
τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ‡ἐκχεῖται καὶ οἱ
ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· §ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς
ἀσκοὺς καινοὺς *βλητέον.

---

* **2:18** ιωαννου ¦ ιωανου WH † **2:18** των φαρισαιων 92% ¦ φαρισαιοι CT 6.4% ‡ **2:18** ιωαννου ¦ ιωανου WH § **2:18** οι ¦ οι μαθηται CT * **2:19** μεθ εαυτων εχουσι τον νυμφιον 89.6% ¦ εχουσι τον νυμφιον μετ αυτων CT 0.6% † **2:20** εκειναις ταις ημεραις ¦ εκεινη τη ημερα CT ‡ **2:21** και ¦ — ANT CT § **2:21** επιρραπτει ¦ επιραπτει CT * **2:21** ιματιω παλαιω ¦ ιματιον παλαιον CT † **2:21** μη ¦ μηγε ANT ‡ **2:21** αυτου ¦ απ αυτου CT § **2:21** γινεται ¦ γειν εται TH * **2:22** ρησσει ¦ ρηξει CT † **2:22** ο νεος ¦ — CT ‡ **2:22** εκχειται και οι ασκοι απολουνται ¦ απολλυται και οι ασκοι ECM NA SBL WH § **2:22** αλλα ¦ αλλ ECM NA28 * **2:22** βλητεον 97.5% ¦ — CT 0.3%

23 Καὶ ἐγένετο †παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν
τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ‡ἤρξαντο
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς
στάχυας. 24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ,
Ἴδε, τί ποιοῦσιν §ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ
ἔξεστι; 25 Καὶ *αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐδέποτε
ἀνέγνωτε τί ἐποίησε †Δαυίδ, ὅτε χρείαν ἔσχε
καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ; 26 Πῶς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ
‡ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως
ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ §τοῖς
ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι;
27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Τὸ σάββατον διὰ τὸν
ἄνθρωπον ἐγένετο, *οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ
σάββατον· 28 ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3

1 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς *τὴν συναγωγήν,
καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν
χεῖρα. 2 Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι
θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

---

† **2:23** παραπορευεσθαι αυτον εν τοις σαββασι ¦ αυτον εν τοις σαββασι παραπορευεσθαι ECM NA SBL TH ¦ αυτον εν τοις σαββασι διαπορευεσθαι WH ‡ **2:23** ηρξαντο οι μαθηται αυτου ¦ οι μαθηται αυτου ηρξαντο CT § **2:24** εν ¦ — CT * **2:25** αυτος ελεγεν ¦ λεγει CT † **2:25** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH ‡ **2:26** αρχιερεως 83% ¦ του αρχιερεως TR 16.2% § **2:26** τοις ιερευσι ¦ τους ιερεις ECM NA SBL WH * **2:27** ουχ 96.6% ¦ και ουχ CT 0.9% * **3:1** την ¦ — SBL WH

3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ †ἐξηραμμένην
ἔχοντι τὴν χεῖρα, ‡Ἔγειραι εἰς τὸ μέσον.
4 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεστι τοῖς σάββασιν
§ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν
σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων.
5 Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ᾽ ὀργῆς,
*συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας
αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν
χεῖρά †σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ‡ἀποκατεστάθη ἡ
χεὶρ αὐτοῦ §ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 6 Καὶ ἐξελθόντες
οἱ Φαρισαῖοι *εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν
συμβούλιον †ἐποίουν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν
ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ‡ἀνεχώρησε μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ
πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας §ἠκολούθησαν
αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, 8 καὶ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ *οἱ περὶ Τύρον
καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, †ἀκούσαντες ὅσα

---

† **3:3** εξηραμμενην εχοντι την χειρα 93.3% ¦ την χειρα εχοντι ξηραν SBL WH 0.4% ¦ την ξηραν χειρα εχοντι ECM NA TH 0.2% ‡ **3:3** εγειραι ¦ εγειρε ANT CT § **3:4** αγαθοποιησαι ¦ αγαθον ποιησαι ECM* NA * **3:5** συλλυπουμενος ¦ συνλυπουμενος TH WH † **3:5** σου ¦ — ECM* NA SBL ‡ **3:5** αποκατεσταθη ¦ απεκατεσταθη BYZ CT § **3:5** υγιης ως η αλλη ¦ — CT * **3:6** ευθεως ¦ ευθυς CT † **3:6** εποιουν 92.5% ¦ εδιδουν CT 1.3% ‡ **3:7** ανεχωρησε μετα των μαθητων αυτου ¦ μετα των μαθητων αυτου ανεχωρησε CT § **3:7** ηκολουθησαν αυτω 50.9% ¦ ηκολουθησεν αυτω BYZ PCK 42.9% ¦ ηκολουθησε CT 0.2% * **3:8** οι ¦ — CT † **3:8** ακουσαντες ¦ ακουοντες CT

‡ἐποίει, §ἦλθον πρὸς αὐτόν. 9 Καὶ εἶπε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν
αὐτόν. 10 Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε
ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι
εἶχον μάστιγας. 11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ
ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν *ἐθεώρει, προσέπιπτεν
αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, †λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ. 12 Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ
‡φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ
προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός· καὶ ἀπῆλθον
πρὸς αὐτόν. 14 Καὶ ἐποίησε §δώδεκα, ἵνα
ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς
κηρύσσειν, 15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν *θεραπεύειν
τὰς νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 †καὶ
ἐπέθηκε ‡τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· 17 καὶ
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ §Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν
αὐτοῖς *ὀνόματα †Βοανεργές, ὅ ἐστιν, Υἱοὶ
Βροντῆς· 18 καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ

---

‡ **3:8** εποιει ¦ ποιει WH § **3:8** ηλθον ¦ ηλθαν WH * **3:11** εθεωρει προσεπιπτεν αυτω και εκραζε ¦ εθεωρουν προσεπιπτον αυτω και εκραζον ANT CT † **3:11** λεγοντα ¦ λεγοντες NA ‡ **3:12** φανερον αυτον ¦ αυτον φανερον CT TR § **3:14** δωδεκα 97.1% ¦ δωδεκα ους και αποστολους ωνομασεν NA WH 1.5% * **3:15** θεραπευειν τας νοσους και ¦ — CT † **3:16** και 98.8% ¦ και εποιησε τους δωδεκα και NA SBL WH 0.4% ‡ **3:16** τω σιμωνι ονομα ¦ ονομα τω σιμωνι ANT CT § **3:17** ιωαννην ¦ ιωανην WH * **3:17** ονοματα ¦ ονομα WH † **3:17** βοανεργες ¦ βοανηργες CT

Βαρθολομαῖον, καὶ ‡Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν,
καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον,
καὶ Σίμωνα τὸν §Κανανίτην, 19 καὶ Ἰούδαν
*Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Καὶ †ἔρχονται εἰς οἶκον· 20 καὶ συνέρχεται
πάλιν ‡ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς
§μήτε ἄρτον φαγεῖν. 21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
παρʼ αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον
γὰρ ὅτι Ἐξέστη. 22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ
ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι
*Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 23 Καὶ
προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς
ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς δύναται Σατανᾶς
Σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 Καὶ ἐὰν βασιλεία
ἐφʼ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ
βασιλεία ἐκείνη. 25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφʼ ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ †δύναται ‡σταθῆναι ἡ οἰκία
ἐκείνη. 26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφʼ ἑαυτὸν
καὶ §μεμέρισται, οὐ δύναται *σταθῆναι, ἀλλὰ

‡ **3:18** ματθαιον ¦ μαθθαιον CT § **3:18** κανανιτην ¦ καναναιον CT * **3:19** ισκαριωτην 98% ¦ ισκαριωθ CT 0.8% † **3:19** ερχονται ¦ ερχεται ECM* NA SBL TH WH ‡ **3:20** οχλος 89.5% ¦ ο οχλος NA SBL TH WH 7.4% § **3:20** μητε ¦ μηδε ANT ECM* NA PCK SBL TH WH * **3:22** βεελζεβουλ ¦ βεεζεβουλ WH † **3:25** δυναται ¦ δυνησεται CT ‡ **3:25** σταθηναι η οικια εκεινη ¦ η οικια εκεινη σταθηναι ECM NA SBL ¦ η οικια εκεινη στηναι TH WH § **3:26** μεμερισται ¦ εμερισθη CT * **3:26** σταθηναι ¦ στηναι ECM* NA SBL TH WH

τέλος ἔχει. 27 †Οὐδεὶς δύναται ‡τὰ σκεύη
τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ,
καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ §διαρπάσῃ.
28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται *τὰ
ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ
†βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν· 29 ὃς δ᾽
ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ
ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ‡ἀλλ᾽ ἔνοχός ἐστιν
αἰωνίου §κρίσεως. 30 Ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα
ἀκάθαρτον ἔχει.
31 *Ἔρχονται οὖν †οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ, καὶ ἔξω ‡ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς
αὐτόν, §φωνοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ ἐκάθητο
*ὄχλος περὶ αὐτόν· †εἶπον δὲ αὐτῷ, Ἰδού, ἡ

† **3:27** ουδεις δυναται ¦ ου δυναται ουδεις TR ¦ αλλ ου δυναται ουδεις ECM NA TH WH ¦ αλλ ουδεις δυναται SBL ‡ **3:27** τα σκευη του ισχυρου εισελθων εις την οικιαν ¦ εις την οικιαν του ισχυρου εισελθων τα σκευη ECM* NA SBL TH WH § **3:27** διαρπαση ¦ διαρπασει ANT BYZ CT TR * **3:28** τα αμαρτηματα τοις υιοις των ανθρωπων ¦ τοις υιοις των ανθρωπων τα αμαρτηματα ANT CT † **3:28** βλασφημιαι οσας αν ¦ αι βλασφημιαι οσας εαν ANT ECM* ¦ αι βλασφημιαι οσα εαν ECM* NA SBL TH WH ‡ **3:29** αλλ ¦ αλλα NA27 SBL TH WH § **3:29** κρισεως 97% ¦ αμαρτηματος CT 0.7% * **3:31** ερχονται ουν ¦ και ερχεται ECM* NA TH ¦ και ερχονται ECM* SBL WH † **3:31** οι αδελφοι και η μητηρ 80.8% ¦ η μητηρ αυτου και οι αδελφοι ANT CT 2.7% ‡ **3:31** εστωτες ¦ στηκοντες ECM* NA SBL TH WH ¦ εστηκοτες ECM* § **3:31** φωνουντες 94.6% ¦ καλουντες ECM* NA SBL TH WH 1.6% * **3:32** οχλος περι αυτον ¦ περι αυτον οχλος ANT CT † **3:32** ειπον δε ¦ και λεγουσιν CT

μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ‡καὶ αἱ ἀδελφαί
σου ἔξω ζητοῦσί σε. 33 Καὶ §ἀπεκρίθη αὐτοῖς
λέγων, Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου *ἢ οἱ ἀδελφοί
†μου; 34 Καὶ περιβλεψάμενος ‡κύκλῳ τοὺς περὶ
αὐτὸν καθημένους, λέγει, §Ἴδε, ἡ μήτηρ μου
καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 35 Ὃς *γὰρ ἂν ποιήσῃ
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ
ἀδελφή †μου καὶ ‡μήτηρ ἐστί.

4

1 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν
θάλασσαν. Καὶ *συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος
†πολύς, ὥστε αὐτὸν ‡ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον
καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς §ἦν. 2 Καὶ
ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, 3 Ἀκούετε·
ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων *τοῦ σπεῖραι. 4 Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε †παρὰ τὴν
ὁδόν, καὶ ‡ἦλθε τὰ §πετεινὰ καὶ κατέφαγεν

---

‡ **3:32** και αι αδελφαι σου 70.2% ¦ — ANT ECM SBL TH TR WH 28.9% § **3:33** απεκριθη αυτοις λεγων ¦ αποκριθεις αυτοις λεγει ECM* NA SBL TH WH * **3:33** η ¦ και ECM NA TH WH † **3:33** μου ¦ — WH ‡ **3:34** κυκλω τους περι αυτον ¦ τους περι αυτον κυκλω CT § **3:34** ιδε ¦ ιδου PCK * **3:35** γαρ 99.4% ¦ — WH 0.3% † **3:35** μου ¦ — CT ‡ **3:35** μητηρ ¦ μητηρ μου PCK * **4:1** συνηχθη ¦ συναγεται CT † **4:1** πολυς ¦ πλειστος CT ‡ **4:1** εμβαντα εις το πλοιον ¦ εις πλοιον εμβαντα CT § **4:1** ην ¦ ησαν ANT CT * **4:3** του ¦ — ECM* NA SBL TH WH † **4:4** παρα ¦ επι ANT ‡ **4:4** ηλθε ¦ ηλθον ANT § **4:4** πετεινα ¦ πετεινα του ουρανου TR

αὐτό. 5 *Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες,
†ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ ‡εὐθέως
ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 §ἡλίου
δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν
εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι,
καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.
8 Καὶ *ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ
ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ †αὐξάνοντα,
καὶ ἔφερεν ‡ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα,
καὶ ἐν ἑκατόν. 9 Καὶ §ἔλεγεν, *Ὁ ἔχων ὦτα
ἀκούειν ἀκουέτω.
10 †Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ‡ἠρώτησαν
αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα §τὴν
παραβολήν. 11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν
*δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς
τὰ πάντα †γίνεται· 12 ἵνα

βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι·
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι·

---

* **4:5** αλλο δε ¦ και αλλο ANT CT † **4:5** οπου ¦ και οπου WH ‡ **4:5** ευθεως ¦ ευθυς CT § **4:6** ηλιου δε ανατειλαντος ¦ και οτε ανετειλεν ο ηλιος CT * **4:8** αλλο ¦ αλλα CT † **4:8** αυξανοντα ¦ αυξανομενα CT ‡ **4:8** ἐν … ἐν … ἐν ¦ ἒν … ἒν … ἒν ECM* HF NA SBL TR ¦ εἰς … ἐν … ἐν WH § **4:9** ελεγεν ¦ ελεγεν αυτοις ANT TR * **4:9** ο εχων ¦ ος εχει CT † **4:10** οτε δε ¦ και οτε CT ‡ **4:10** ηρωτησαν ¦ ηρωτων CT § **4:10** την παραβολην ¦ τας παραβολας CT * **4:11** δεδοται γνωναι το μυστηριον ¦ δεδοται γνωναι τα μυστηρια ANT ¦ το μυστηριον δεδοται CT † **4:11** γινεται ¦ γεινεται TH

μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς ‡τὰ
ἁμαρτήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τὴν
παραβολὴν ταύτην; Καὶ πῶς πάσας τὰς
παραβολὰς γνώσεσθε; 14 Ὁ σπείρων τὸν
λόγον σπείρει. 15 Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ
τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν
ἀκούσωσιν, §εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς
καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον *ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16 Καὶ οὗτοί †εἰσιν
ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ,
ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, ‡εὐθέως μετὰ
χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσι
ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα
γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον,
§εὐθέως σκανδαλίζονται. 18 Καὶ *οὗτοί εἰσιν
οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, †οἱ τὸν λόγον
‡ἀκούοντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος
§τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ
περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι
*συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
†γίνεται. 20 Καὶ ‡οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν

---

‡ **4:12** τα αμαρτηματα ¦ — CT § **4:15** ευθεως ¦ ευθυς ANT CT * **4:15** εν ταις καρδιαις αυτων ¦ εις αυτους NA SBL WH ¦ εν αυτοις ECM TH † **4:16** εισιν ομοιως 95.5% ¦ εισιν NA 2.1% ¦ ομοιως εισιν ANT 1.5% ‡ **4:16** ευθεως ¦ ευθυς ANT CT § **4:17** ευθεως ¦ ευθυς ANT CT * **4:18** ουτοι ¦ αλλοι CT † **4:18** οι ¦ ουτοι εισιν οι CT ST ‡ **4:18** ακουοντες ¦ ακουσαντες CT § **4:19** τουτου ¦ — CT * **4:19** συμπνιγουσι ¦ συνπνιγουσιν TH WH † **4:19** γινεται ¦ γεινεται TH ‡ **4:20** ουτοι ¦ εκεινοι CT

τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν
λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν,
§ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν
ἑκατόν.
21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, *Μήτι †ὁ λύχνος
ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν
‡κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν §ἐπιτεθῇ;
22 Οὐ γάρ ἐστί *τι κρυπτόν, †ὃ ‡ἐὰν §μὴ
φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ᾽ ἵνα
*εἰς φανερὸν ἔλθῃ. 23 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν
ἀκουέτω.
24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέπετε τί ἀκούετε.
Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε †μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ
προστεθήσεται ὑμῖν ‡τοῖς ἀκούουσιν. 25 Ὃς
γὰρ §ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει,
καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.
26 Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ, ὡς *ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον
ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται
νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος †βλαστάνῃ καὶ
μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 Αὐτομάτη

§ **4:20** ἐν … ἐν … ἐν ¦ ὲν … ὲν … ὲν ECM* HF NA SBL TR * **4:21** μητι 98.6% ¦ οτι μητι WH 0.2% † **4:21** ο λυχνος ερχεται ¦ ερχεται ο λυχνος ANT CT ‡ **4:21** κλινην ¦ κλεινην TH § **4:21** επιτεθη ¦ τεθη CT * **4:22** τι ¦ — ANT ECM* NA PCK SBL TH WH † **4:22** ο ¦ — CT ‡ **4:22** εαν ¦ ει ECM* § **4:22** μη ¦ μη ινα CT * **4:22** εις φανερον ελθη ¦ ελθη εις φανερον ANT CT † **4:24** μετρηθησεται ¦ αντιμετρηθησεται PCK ‡ **4:24** τοις ακουουσιν 88.8% ¦ — CT 0.6% § **4:25** αν εχη ¦ εχει CT * **4:26** εαν ¦ αν ANT ¦ — ECM NA SBL WH † **4:27** βλαστανη ¦ βλαστα CT

‡γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, §εἶτα
στάχυν, εἶτα *πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ.
29 Ὅταν δὲ †παραδῷ ὁ καρπός, ‡εὐθέως
ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ
θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγε, §Τίνι *ὁμοιώσωμεν τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ἢ ἐν †ποίᾳ παραβολῇ
παραβάλωμεν αὐτήν; 31 Ὡς ‡κόκκον σινάπεως,
ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, §μικρότερος
πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·
32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ *γίνεται
†πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ
κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ
τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
‡κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς §ἐδύναντο
ἀκούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει

---

‡ **4:28** γαρ ¦ — CT § **4:28** ειτα … ειτα ¦ ειτεν … ειτεν WH * **4:28** πληρη ¦ πληρης ECM NA SBL † **4:29** παραδω ¦ παραδοι CT ‡ **4:29** ευθεως ¦ ευθυς CT § **4:30** τινι ¦ πως ANT CT * **4:30** ομοιωσωμεν ¦ ομοιωσομεν BYZ HF PCK † **4:30** ποια παραβολη παραβαλωμεν αυτην ¦ τινι παραβολη παραβαλωμεν αυτην ANT ¦ τινι αυτην παραβολη θωμεν CT ‡ **4:31** κοκκον ¦ κοκκω NA SBL TH TR WH § **4:31** μικροτερος παντων των σπερματων εστι ¦ μικροτερον ον παντων των σπερματων CT * **4:32** γινεται ¦ γεινεται TH † **4:32** παντων των λαχανων μειζων ¦ μειζων παντων των λαχανων ANT ¦ μειζον παντων των λαχανων CT ‡ **4:32** κατασκηνουν ¦ κατασκηνοιν WH § **4:33** εδυναντο ¦ ηδυναντο ANT CT TR

*αὐτοῖς· †κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς ‡μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.
35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα §δὲ *πλοιάρια ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. 37 Καὶ †γίνεται λαῖλαψ ‡ἀνέμου μεγάλη· §τὰ δὲ κύματα *ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε †αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.
38 Καὶ ‡ἦν αὐτὸς §ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ *διεγείρουσιν αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί ἐστε †οὕτω; ‡Πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν;
41 Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα §ὑπακούουσιν αὐτῷ;

---

* **4:34** αυτοις ¦ αυτοις τον λογον ANT † **4:34** κατ ¦ καθ TH ‡ **4:34** μαθηταις αυτου ¦ ιδιοις μαθηταις CT § **4:36** δε ¦ — CT * **4:36** πλοιαρια ¦ πλοια ANT CT † **4:37** γινεται ¦ γεινεται TH ‡ **4:37** ανεμου μεγαλη ¦ μεγαλη ανεμου CT § **4:37** τα δε ¦ και τα CT * **4:37** επεβαλλεν ¦ επεβαλεν BYZ ECM* HF PCK † **4:37** αυτο ηδη γεμιζεσθαι ¦ ηδη αυτο βυθιζεσθαι ANT ¦ ηδη γεμιζεσθαι το πλοιον CT ‡ **4:38** ην αυτος ¦ αυτος ην CT § **4:38** επι ¦ εν CT * **4:38** διεγειρουσιν ¦ εγειρουσιν ECM* NA SBL TH WH † **4:40** ουτω 96.7% ¦ — CT 1% ‡ **4:40** πως ουκ 97.4% ¦ ουπω CT 1.9% § **4:41** υπακουουσιν αυτω 96.1% ¦ αυτω υπακουει ECM* 1.3% ¦ υπακουει αυτω ECM* NA SBL TH WH 0.4%

5

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης,
εἰς τὴν χώραν τῶν *Γαδαρηνῶν. 2 Καὶ
†ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, ‡εὐθέως
§ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος
ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3 ὃς τὴν *κατοίκησιν
εἶχεν ἐν τοῖς †μνήμασι· καὶ ‡οὔτε ἁλύσεσιν
οὐδεὶς §ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 διὰ τὸ αὐτὸν
πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ
διεσπᾶσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις, καὶ τὰς
πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς *αὐτὸν ἴσχυε
δαμάσαι· 5 καὶ διὰ παντός, νυκτὸς καὶ ἡμέρας,
ἐν τοῖς †ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων
καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις.
6 ‡Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε
καὶ προσεκύνησεν §αὐτῷ, 7 καὶ κράξας φωνῇ
μεγάλῃ *εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μή
με βασανίσῃς. 8 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε, τὸ
πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ

---

* 5:1 γαδαρηνων 95% ¦ γεργεσηνων ANT 4% ¦ γερασηνων CT 0.3% † 5:2 εξελθοντι αυτω ¦ εξελθοντος αυτου ANT CT ‡ 5:2 ευθεως ¦ ευθυς CT § 5:2 απηντησεν ¦ υπηντησεν ECM* NA SBL TH WH * 5:3 κατοικησιν ¦ οικησιν PCK † 5:3 μνημασι ¦ μνημειοις TR ‡ 5:3 ουτε αλυσεσιν ¦ ουδε αλυσει ουκετι CT § 5:3 εδυνατο ¦ ηδυνατο ANT PCK TR * 5:4 αυτον ισχυε ¦ αυτον ισχυσε PCK ¦ ισχυεν αυτον ANT CT † 5:5 ορεσι και εν τοις μνημασιν ¦ μνημασι και εν τοις ορεσιν ANT CT PCK ‡ 5:6 ιδων δε ¦ και ιδων CT § 5:6 αυτω ¦ αυτον ANT ECM* SBL WH * 5:7 ειπε ¦ λεγει ANT CT

ἐπηρώτα αὐτόν, Τί †σοι ὄνομα; Καὶ ‡ἀπεκρίθη,
λέγων, §Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν.
10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ *αὐτοὺς
ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.
11 Ἦν δὲ ἐκεῖ †πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων
μεγάλη βοσκομένη· 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν
‡πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς
εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.
13 Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς §εὐθέως ὁ Ἰησοῦς.
Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα
εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ
ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν·
*ἦσαν δὲ ὡς †δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ
θαλάσσῃ.
14 ‡Οἱ δὲ βόσκοντες §τοὺς χοίρους ἔφυγον,
καὶ *ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
ἀγρούς. Καὶ †ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ
γεγονός· 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον
‡καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν

---

† **5:9** σοι ονομα ¦ ονομα σοι ANT CT ‡ **5:9** απεκριθη λεγων ¦ λεγει αυτω CT § **5:9** λεγεων ¦ λεγιων CT * **5:10** αυτους αποστειλη ¦ αποστειλη αυτους ANT ¦ αυτα αποστειλη ECM NA SBL WH † **5:11** προς τω ορει αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη ¦ προς τα ορη αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη TR ¦ αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη προς τω ορει ANT ‡ **5:12** παντες οι δαιμονες ¦ — CT § **5:13** ευθεως ο ιησους ¦ — CT * **5:13** ησαν δε ¦ — CT † **5:13** δισχιλιοι ¦ δισχειλιοι TH ‡ **5:14** οι δε ¦ και οι ANT CT § **5:14** τους χοιρους ¦ αυτους CT * **5:14** ανηγγειλαν ¦ απηγγειλαν ANT CT † **5:14** εξηλθον ¦ ηλθον ECM* NA SBL TH WH ‡ **5:15** και ¦ — CT

ἐσχηκότα τὸν §Λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν.
16 *Διηγήσαντο δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς
ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν
χοίρων. 17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν
ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 18 Καὶ
†ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει
αὐτὸν ὁ δαιμονισθείς, ἵνα ‡ᾖ μετ᾽ αὐτοῦ.
19 §Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ
λέγει αὐτῷ, Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς
τοὺς σούς, καὶ *ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα †σοι
ὁ Κύριος ‡πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. 20 Καὶ
ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες
ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ
πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος
πολὺς ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
22 Καὶ §ἰδού, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων,
ὀνόματι *Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς
τοὺς πόδας αὐτοῦ, 23 καὶ †παρεκάλει αὐτὸν
πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς ‡αὐτῇ τὰς χεῖρας,

§ **5:15** λεγεωνα ¦ λεγιωνα CT * **5:16** διηγησαντο δε ¦ και διηγησαντο ANT CT TR † **5:18** εμβαντος ¦ εμβαινοντος ANT CT ‡ **5:18** η μετ αυτου ¦ μετ αυτου η ANT CT § **5:19** ο δε ιησους ¦ και ANT CT * **5:19** αναγγειλον ¦ απαγγειλον ECM* NA SBL TH WH † **5:19** σοι ο κυριος ¦ ο κυριος σοι ECM* NA SBL TH WH ‡ **5:19** πεποιηκε ¦ εποιησε TR § **5:22** ιδου ¦ — ANT CT * **5:22** ιαειρος ¦ ιαιρος ECM NA SBL † **5:23** παρεκαλει ¦ παρακαλει ECM* NA SBL WH ‡ **5:23** αυτη τας χειρας ¦ τας χειρας αυτη CT

§ὅπως σωθῇ καὶ *ζήσεται. 24 Καὶ ἀπῆλθε μετ᾽
αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ
συνέθλιβον αὐτόν.

25 Καὶ γυνή †τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ‡ἔτη
δώδεκα, 26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν
ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ᾽ §αὐτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον
εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα *περὶ
τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν,
ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 28 ἔλεγε †γὰρ ὅτι
‡Κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι.
29 Καὶ §εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος
αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς
μάστιγος. 30 Καὶ *εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς
ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν,
ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς μου ἥψατο
τῶν ἱματίων; 31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
λέγεις, Τίς μου ἥψατο; 32 Καὶ περιεβλέπετο
ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 Ἡ δὲ γυνὴ
φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν
†ἐπ᾽ αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ
εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 Ὁ δὲ

---

§ **5:23** οπως ¦ ινα ECM* NA SBL TH WH * **5:23** ζησεται ¦ ζηση ECM* NA SBL TH WH † **5:25** τις ¦ — CT ‡ **5:25** ετη δωδεκα ¦ δωδεκα ετη CT § **5:26** αυτης ¦ εαυτης ANT TR * **5:27** περι 97.9% ¦ τα περι ECM* WH 0.6% † **5:28** γαρ ¦ γαρ εν εαυτη ANT ‡ **5:28** καν των ιματιων αυτου αψωμαι ¦ εαν αψωμαι καν των ιματιων αυτου ANT CT § **5:29** ευθεως ¦ ευθυς CT * **5:30** ευθεως ¦ ευθυς CT † **5:33** επ ¦ — CT

εἶπεν αὐτῇ, ‡Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς
μάστιγός σου.
35 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ
ἀρχισυναγώγου, λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου
ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;
36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς §εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον
λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ
φοβοῦ· μόνον πίστευε. 37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν
*οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ †Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ ‡Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
Ἰακώβου. 38 Καὶ §ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον
τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον,
*κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. 39 Καὶ
εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, Τί θορυβεῖσθε καὶ
κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
καθεύδει. 40 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. †Ὁ δέ,
ἐκβαλὼν ‡πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα
τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ᾽
αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον
§ἀνακείμενον. 41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, *Ταλιθά, κοῦμι· ὅ
ἐστι μεθερμηνευόμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ

‡ **5:34** θυγατερ ¦ θυγατηρ ECM NA SBL WH § **5:36** ευθεως ακουσας ¦ παρακουσας CT * **5:37** οὐδένα αὐτῷ ¦ αὐτῷ οὐδένα ANT ¦ οὐδένα μετ᾽ αὐτοῦ CT † **5:37** πετρον ¦ τον πετρον ECM* NA SBL TH WH ‡ **5:37** ιωαννην ¦ ιωανην WH § **5:38** ερχεται ¦ ερχονται CT * **5:38** κλαιοντας ¦ και κλαιοντας ANT CT SCR † **5:40** ο ¦ αυτος CT ‡ **5:40** παντας ¦ απαντας TR § **5:40** ανακειμενον ¦ — CT * **5:41** ταλιθα κουμι 79.8% ¦ ταλιθα (ταλειθα WH) κουμ ECM NA SBL TH 16.2%

λέγω, †ἔγειραι. 42 Καὶ ‡εὐθέως ἀνέστη τὸ
κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα·
καὶ §ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 Καὶ
διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς *γνῷ
τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6

1 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ *ἦλθεν εἰς τὴν
πατρίδα †αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 Καὶ γενομένου σαββάτου,
ἤρξατο ‡ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ
§πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες,
Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς ἡ σοφία ἡ
δοθεῖσα *αὐτῷ, †καὶ ‡δυνάμεις τοιαῦται διὰ
τῶν χειρῶν αὐτοῦ §γίνονται; 3 Οὐχ οὗτός
ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς *Μαρίας, †ἀδελφὸς δὲ
Ἰακώβου καὶ ‡Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος;
Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς
ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 §Ἔλεγε
δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστι προφήτης

---

† **5:41** εγειραι ¦ εγειρε ANT CT ‡ **5:42** ευθεως ¦ ευθυς CT § **5:42** εξεστησαν 95.6% ¦ εξεστησαν ευθυς ECM NA SBL WH 0.5% * **5:43** γνω ¦ γνοι CT * **6:1** ηλθεν ¦ ερχεται CT † **6:1** αυτου ¦ εαυτου ANT ‡ **6:2** εν τη συναγωγη διδασκειν ¦ διδασκειν εν τη συναγωγη ECM* NA SBL WH § **6:2** πολλοι 98.8% ¦ οι πολλοι ECM* SBL WH 0.9% * **6:2** αυτω ¦ τουτω CT † **6:2** και ¦ οτι και TR ‡ **6:2** δυναμεις ¦ αι δυναμεις CT § **6:2** γινονται ¦ γινομεναι ECM NA SBL WH ¦ γεινονται TH * **6:3** μαριας ¦ της μαριας ANT CT † **6:3** αδελφος δε ¦ και αδελφος CT ‡ **6:3** ιωση 97.4% ¦ ιωσητος CT 1.2% § **6:4** ελεγε δε ¦ και ελεγεν CT

ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν
τοῖς *συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 Καὶ
οὐκ †ἠδύνατο ἐκεῖ ‡οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι,
εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας,
ἐθεράπευσε. 6 Καὶ §ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν.
Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων.
7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ
ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ
ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων
τῶν ἀκαθάρτων. 8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς
ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον
μόνον· μὴ *πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην
χαλκόν· 9 †ἀλλ᾽ ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ
μὴ ‡ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. 10 Καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ
μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. 11 Καὶ §ὅσοι
ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν,
ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν
τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται
Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ

* **6:4** συγγενεσι ¦ συγγενευσιν αυτου CT † **6:5** ηδυνατο ¦ εδυνατο CT ‡ **6:5** ουδεμιαν δυναμιν ποιησαι ¦ ποιησαι ουδεμιαν δυναμιν ECM NA SBL WH § **6:6** εθαυμαζε ¦ εθαυμασε WH * **6:8** πηραν μη αρτον ¦ αρτον μη πηραν CT † **6:9** αλλ ¦ αλλα NA27 SBL TH WH ‡ **6:9** ενδυσησθε ¦ ενδυσασθαι SCR WH ¦ ενδεδυσθαι ANT § **6:11** οσοι αν μη δεξωνται ¦ οσοι εαν μη δεξωνται ANT PCK ¦ ος αν τοπος μη δεξηται CT * **6:11** αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται σοδομοις η γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη ¦ — CT

πόλει ἐκείνῃ. 12 Καὶ ἐξελθόντες †ἐκήρυσσον
ἵνα ‡μετανοήσωσι· 13 καὶ δαιμόνια πολλὰ
ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς
ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.
14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης, φανερὸν
γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ §ἔλεγεν ὅτι
*Ἰωάννης ὁ βαπτίζων †ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ
διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.
15 ‡Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι §Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι
δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης *ἐστίν, ὡς εἷς τῶν
προφητῶν. 16 Ἀκούσας δὲ †Ἡρῴδης ‡εἶπεν §ὅτι
Ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα *Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν·
αὐτὸς ἠγέρθη †ἐκ νεκρῶν.
17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας
ἐκράτησε τὸν ‡Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν
ἐν §φυλακῇ, διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα
Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν
ἐγάμησεν. 18 Ἔλεγε γὰρ ὁ *Ἰωάννης τῷ
Ἡρῴδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα
τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 Ἡ δὲ Ἡρῳδιὰς ἐνεῖχεν

† **6:12** εκηρυσσον ¦ εκηρυξαν CT ‡ **6:12** μετανοησωσι ¦ μετανοωσι CT § **6:14** ελεγεν 99% ¦ ελεγον ECM NA SBL WH 0.7% * **6:14** ιωαννης ¦ ιωανης WH † **6:14** εκ νεκρων ηγερθη 91.4% ¦ εγηγερται εκ νεκρων CT 0.7% ‡ **6:15** αλλοι ¦ αλλοι δε CT § **6:15** ηλιας ¦ ηλειας WH * **6:15** εστιν ¦ εστιν η TR ¦ — CT † **6:16** ηρωδης ¦ ο ηρωδης ANT BYZ CT PCK TR ‡ **6:16** ειπεν ¦ ελεγεν CT § **6:16** οτι ¦ — ECM* NA SBL TH WH * **6:16** ιωαννην ουτος εστιν αυτος 95.9% ¦ ιωαννην (ιωανην WH) ουτος ECM NA SBL TH 0.8% † **6:16** εκ νεκρων ¦ — CT ‡ **6:17** ιωαννην ¦ ιωανην WH § **6:17** φυλακη 93.2% ¦ τη φυλακη TR 5.3% * **6:18** ιωαννης ¦ ιωανης WH

αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ
ἠδύνατο· 20 ὁ γὰρ Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν
†Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ
ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ ‡ἀκούσας
αὐτοῦ, πολλὰ §ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε.
21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε
Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον
*ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς
†χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,
22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς ‡αὐτῆς τῆς
Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, §καὶ ἀρεσάσης
τῷ Ἡρῴδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, *εἶπεν
ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν
θέλῃς, καὶ δώσω σοί· 23 καὶ ὤμοσεν †αὐτῇ ‡ὅτι
Ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοί, ἕως ἡμίσους
τῆς βασιλείας μου. 24 §Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε
τῇ μητρὶ αὐτῆς, Τί *αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν
κεφαλὴν †Ἰωάννου τοῦ ‡βαπτιστοῦ. 25 Καὶ
εἰσελθοῦσα §εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς
τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα
*μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν

† **6:20** ιωαννην ¦ ιωανην WH ‡ **6:20** ακουσας ¦ ακουων PCK § **6:20** εποιει 98.4% ¦ ηπορει CT 0.4% * **6:21** εποιει ¦ εποιησε CT † **6:21** χιλιαρχοις ¦ χειλιαρχοις TH ‡ **6:22** αυτης της 96.4% ¦ αυτου ECM NA WH 0.4% § **6:22** και αρεσασης ¦ ηρεσε ECM NA WH * **6:22** ειπεν ο βασιλευς ¦ ο δε βασιλευς ειπε ECM WH † **6:23** αυτη ¦ αυτη πολλα NA ‡ **6:23** οτι ο ¦ ο τι ECM* NA SBL WH § **6:24** η δε ¦ και CT * **6:24** αιτησομαι ¦ αιτησωμαι CT † **6:24** ιωαννου ¦ ιωανου WH ‡ **6:24** βαπτιστου ¦ βαπτιζοντος CT § **6:25** ευθεως ¦ ευθυς CT * **6:25** μοι δως εξαυτης ¦ εξαυτης δως μοι CT

†Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 Καὶ περίλυπος
γενόμενος ὁ βασιλεύς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ
τοὺς ‡συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν §αὐτὴν
ἀθετῆσαι. 27 Καὶ *εὐθέως ἀποστείλας ὁ
βασιλεὺς †σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ‡ἐνεχθῆναι
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 §Ὁ δὲ ἀπελθὼν
ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν
αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν
αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ *ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα
αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, †καὶ
ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. 31 Καὶ
‡εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ᾽ ἰδίαν
εἰς ἔρημον τόπον, καὶ §ἀναπαύεσθε ὀλίγον.
Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες
πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν *εὐκαίρουν. 32 Καὶ
ἀπῆλθον †εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ᾽

† **6:25** ιωαννου ¦ ιωανου WH ‡ **6:26** συνανακειμενους ¦ ανακειμενους ECM* NA SBL TH WH § **6:26** αυτην αθετησαι ¦ αθετησαι αυτην CT * **6:27** ευθεως ¦ ευθυς CT † **6:27** σπεκουλατορα ¦ σπεκουλατωρα ANT PCK TR ‡ **6:27** ενεχθηναι 98.6% ¦ ενεγκαι CT 0.4% § **6:28** ο δε 97% ¦ και CT 1.1% * **6:29** ηλθον ¦ ηλθαν WH † **6:30** και ¦ — CT ‡ **6:31** ειπεν ¦ λεγει CT § **6:31** αναπαυεσθε ¦ αναπαυσασθε ECM* NA SBL TH WH * **6:31** ευκαιρουν ¦ ηυκαιρουν TR † **6:32** εις ερημον τοπον τω πλοιω ¦ εις ερημον τοπον εν πλοιω ANT ¦ εν τω πλοιω εις ερημον τοπον ECM NA SBL WH

ἰδίαν. 33 Καὶ ‡εἶδον αὐτοὺς §ὑπάγοντας καὶ
*ἐπέγνωσαν †αὐτὸν πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ
πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ
προῆλθον αὐτούς, ‡καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν.
34 Καὶ ἐξελθὼν §εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον,
καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ *αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν
ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο
διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.
35 Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης,
προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
†λέγουσιν ὅτι Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ
ἤδη ὥρα πολλή· 36 ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα
ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας
ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ‡ἄρτους. Τί γὰρ φάγωσιν
οὐκ ἔχουσιν. 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,
Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν
αὐτῷ, Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν §δηναρίων
διακοσίων ἄρτους, καὶ *δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν;
38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους †ἄρτους ἔχετε;
Ὑπάγετε ‡καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγουσι,
Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39 Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς

---

‡ **6:33** ειδον ¦ ειδαν WH § **6:33** υπαγοντας ¦ υπαγοντας οι οχλοι TR * **6:33** επεγνωσαν ¦ εγνωσαν WH † **6:33** αυτον ¦ αυτους ANT ECM* PCK ¦ — ECM* NA SBL TH WH ‡ **6:33** και συνηλθον προς αυτον ¦ — CT § **6:34** ειδεν ο ιησους ¦ ο ιησους ειδε ANT ¦ ειδε CT * **6:34** αυτοις ¦ αυτους ECM* NA SBL TH WH † **6:35** λεγουσιν ¦ ελεγον CT ‡ **6:36** αρτους τι γαρ φαγωσιν ουκ εχουσιν ¦ τι φαγωσιν CT § **6:37** δηναριων διακοσιων ¦ διακοσιων δηναριων TR * **6:37** δωμεν ¦ δωσομεν ECM* NA SBL TH WH † **6:38** αρτους εχετε 99.5% ¦ εχετε αρτους ECM* SBL WH 0.5% ‡ **6:38** και ¦ — CT

§ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ
τῷ χλωρῷ χόρτῳ. 40 Καὶ *ἀνέπεσον πρασιαὶ
πρασιαί, †ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
41 Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν,
εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ‡αὐτοῦ ἵνα §παραθῶσιν
αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι.
42 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν·
43 καὶ ἦραν *κλασμάτων δώδεκα †κοφίνους
πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 Καὶ ἦσαν
οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ‡πεντακισχίλιοι
ἄνδρες.

45 Καὶ §εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν
εἰς τὸ πέραν πρὸς *Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς
†ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. 46 Καὶ ἀποταξάμενος
αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
47 Καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν
μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς
γῆς. 48 Καὶ ‡εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους
ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος

---

§ **6:39** ανακλιναι 88.9% ¦ ανακλιθηναι WH 10.8% * **6:40** ανεπεσον ¦ ανεπεσαν CT † **6:40** ανα εκατον και ανα ¦ κατα εκατον και κατα NA SBL TH WH ‡ **6:41** αυτου ¦ — ANT ECM* WH § **6:41** παραθωσιν ¦ παρατιθωσιν ECM NA SBL WH * **6:43** κλασματων ¦ κλασματα ECM NA SBL WH † **6:43** κοφινους πληρεις ¦ κοφινων πληρωματα CT ‡ **6:44** πεντακισχιλιοι ¦ ωσει πεντακισχιλιοι TR ¦ πεντακισχειλιοι TH § **6:45** ευθεως ¦ ευθυς CT * **6:45** βηθσαιδαν ¦ βηθσαιδα SCR † **6:45** απολυση ¦ απολυσει PCK ¦ απολυει CT ‡ **6:48** ειδεν ¦ ιδων ANT CT

αὐτοῖς, §καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς
νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς, περιπατῶν ἐπὶ
τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς.
49 Οἱ δέ, ἰδόντες αὐτὸν *περιπατοῦντα ἐπὶ
τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν †φάντασμα εἶναι, καὶ
ἀνέκραξαν· 50 πάντες γὰρ αὐτὸν ‡εἶδον, καὶ
ἐταράχθησαν. §Καὶ *εὐθέως ἐλάλησε μετ᾽
αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι,
μὴ φοβεῖσθε. 51 Καὶ ἀνέβη †πρὸς αὐτοὺς
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ
λίαν ‡ἐκπερισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, §καὶ
ἐθαύμαζον. 52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις·
*ἦν γὰρ †αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.
53 Καὶ διαπεράσαντες ‡ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν
§Γεννησαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν. 54 Καὶ
ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, *εὐθέως
ἐπιγνόντες αὐτόν, 55 †περιδραμόντες ὅλην
τὴν ‡περίχωρον ἐκείνην, §ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς

§ **6:48** και ¦ — CT * **6:49** περιπατουντα επι της θαλασσης ¦ επι της θαλασσης περιπατουντα CT † **6:49** φαντασμα ειναι ¦ οτι φαντασμα εστι CT ‡ **6:50** ειδον ¦ ειδαν WH § **6:50** και ¦ ο δε CT * **6:50** ευθεως ¦ ευθυς CT † **6:51** προς αυτους εις το πλοιον ¦ εις το πλοιον προς αυτους ANT ‡ **6:51** εκπερισσου 93.3% ¦ — ECM* TH WH 0.5% § **6:51** και εθαυμαζον 97.6% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 1.2% * **6:52** ην γαρ ¦ αλλ ην ANT CT † **6:52** αυτων η καρδια ¦ η καρδια αυτων TR ‡ **6:53** ηλθον επι την γην ¦ απηλθον επι την γην ANT ¦ επι την γην ηλθον εις CT § **6:53** γεννησαρετ ¦ γενησαρετ PCK ST * **6:54** ευθεως ¦ ευθυς CT † **6:55** περιδραμοντες ¦ περιεδραμον ANT CT ‡ **6:55** περιχωρον ¦ χωραν CT § **6:55** ηρξαντο ¦ και ηρξαντο ANT CT

*κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν,
ὅπου ἤκουον ὅτι †ἐκεῖ ἐστι. 56 Καὶ ὅπου ἂν
εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ ‡πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν
ταῖς ἀγοραῖς §ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν *ἥπτοντο
αὐτοῦ ἐσῴζοντο.

7

1 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι,
καί τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ
Ἱεροσολύμων· 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ *κοιναῖς χερσί, τοῦτ᾽ ἔστιν
ἀνίπτοις, ἐσθίοντας †ἄρτους ‡ἐμέμψαντο. 3 Οἱ
γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν
μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι,
κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων·
4 καὶ §ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ *βαπτίσωνται, οὐκ
ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον
κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ
†χαλκίων καὶ κλινῶν. 5 ‡Ἔπειτα ἐπερωτῶσιν
αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διὰ
τί §οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν

---

* **6:55** κραββατοις ¦ κραβαττοις ANT CT † **6:55** εκει 94.9% ¦ — CT 1.3% ‡ **6:56** πολεις η ¦ εις πολεις η εις CT § **6:56** ετιθουν ¦ ετιθεσαν ANT CT * **6:56** ηπτοντο ¦ ηψαντο CT * **7:2** κοιναις … εσθιοντας ¦ οτι κοιναις … εσθιουσι CT † **7:2** αρτους ¦ τους αρτους CT ‡ **7:2** εμεμψαντο ¦ — CT § **7:4** απο ¦ απ CT * **7:4** βαπτισωνται 78.4% ¦ ραντισωνται WH 3.4% † **7:4** χαλκιων (χαλκειων PCK) και κλινων 98.6% ¦ χαλκιων TH WH 0.6% ‡ **7:5** επειτα ¦ και CT § **7:5** οι μαθηται σου ου περιπατουσι ¦ ου περιπατουσιν οι μαθηται σου ANT CT

παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, *ἀλλὰ †ἀνίπτοις
χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 Ὁ δὲ ‡ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς §ὅτι Καλῶς *προεφήτευσεν
Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς
†γέγραπται,

Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ.
7 Μάτην δὲ σέβονταί με,
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα
ἀνθρώπων.

8 Ἀφέντες ‡γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε
τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, §βαπτισμοὺς
ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια
τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.
9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν
ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν
*τηρήσητε. 10 †Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καί,
Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ
τελευτάτω· 11 ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ
ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, Κορβᾶν, ὅ ἐστι,
δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· 12 ‡καὶ οὐκέτι

* **7:5** αλλα ¦ αλλ ANT † **7:5** ανιπτοις ¦ κοιναις CT ‡ **7:6** αποκριθεις ¦ — CT § **7:6** οτι ¦ — CT * **7:6** προεφητευσεν ¦ επροφητευσεν CT † **7:6** γεγραπται ¦ γεγραπται οτι NA SBL TH WH ‡ **7:8** γαρ ¦ — CT § **7:8** βαπτισμους ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε 74.8% ¦ — CT 1.7% * **7:9** τηρησητε 97.6% ¦ στησητε NA 0.7% † **7:10** μωσης ¦ μωυσης ANT CT ‡ **7:12** και ¦ — NA SBL TH WH

ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ §αὐτοῦ
ἢ τῇ μητρὶ *αὐτοῦ, 13 ἀκυροῦντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε·
καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.
14 Καὶ προσκαλεσάμενος †πάντα τὸν
ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, ‡Ἀκούετέ μου πάντες,
καὶ §συνίετε. 15 Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν
τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτόν,
ὃ δύναται *αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ
†ἐκπορευόμενα ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ
κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. 16 ‡Εἴ τις ἔχει ὦτα
ἀκούειν ἀκουέτω.
17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ
ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
§περὶ τῆς παραβολῆς. 18 Καὶ λέγει αὐτοῖς,
Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; *Οὐ νοεῖτε
ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν
ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι,
19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν
καρδίαν, ἀλλ᾽ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν
ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, †καθαρίζον πάντα
τὰ βρώματα. 20 Ἔλεγε δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ
ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ

---

§ **7:12** αυτου ¦ — CT * **7:12** αυτου ¦ — CT † **7:14** παντα ¦ παλιν CT ‡ **7:14** ακουετε ¦ ακουσατε CT § **7:14** συνιετε ¦ συνετε CT * **7:15** αυτον κοινωσαι ¦ κοινωσαι αυτον CT † **7:15** εκπορευομενα απ αυτου εκεινα ¦ εκπορευομενα ANT ¦ εκ του ανθρωπου εκπορευομενα CT ‡ **7:16** ει τις εχει ωτα ακουειν ακουετω 97.6% ¦ — ANT NA SBL TH WH 1.1% [Note: ECM encloses this text with double brackets.] § **7:17** περι της παραβολης ¦ την παραβολην CT * **7:18** ου ¦ ουπω ANT † **7:19** καθαριζον ¦ καθαριζων CT

τὸν ἄνθρωπον. 21 Ἔσωθεν γάρ, ἐκ τῆς
καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ
κακοὶ ἐκπορεύονται, ‡μοιχεῖαι, πορνεῖαι,
φόνοι, 22 κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος,
ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία,
ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· 23 πάντα ταῦτα τὰ
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.
24 §Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ
*μεθόρια Τύρου †καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν
εἰς ‡οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ
§ἠδυνήθη λαθεῖν. 25 *Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς
πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς
τοὺς πόδας αὐτοῦ· 26 †ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς,
‡Συραφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν
ἵνα τὸ δαιμόνιον §ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς
αὐτῆς. 27 *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ἄφες
πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ †καλόν
ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ ‡βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις. 28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει

---

‡ **7:21** μοιχειαι πορνειαι φονοι κλοπαι ¦ πορνειαι κλοπαι φονοι μοιχειαι CT § **7:24** και εκειθεν ¦ εκειθεν δε CT * **7:24** μεθορια ¦ ορια CT † **7:24** και σιδωνος ¦ — ECM* NA SBL ‡ **7:24** οικιαν ¦ την οικιαν TR § **7:24** ηδυνηθη ¦ ηδυνασθη WH * **7:25** ακουσασα γαρ ¦ αλλ ευθυς ακουσασα CT † **7:26** ην δε η γυνη ¦ η δε γυνη ην ANT ECM NA SBL WH ¦ η γυνη δε ην TH ‡ **7:26** συραφοινικισσα ¦ συροφοινισσα TR ¦ συροφοινικισσα ANT CT § **7:26** εκβαλη ¦ εκβαλλη TR * **7:27** ο δε ιησους ειπεν ¦ και ελεγεν CT † **7:27** καλον εστι ¦ εστι καλον ANT ECM NA TH WH ‡ **7:27** βαλειν τοις κυναριοις ¦ τοις κυναριοις βαλειν ANT CT

αὐτῷ, §Ναί, Κύριε· καὶ *γὰρ τὰ κυνάρια
ὑποκάτω τῆς τραπέζης †ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων
τῶν παιδίων. 29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον
τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε ‡τὸ δαιμόνιον ἐκ
τῆς θυγατρός σου. 30 Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ §δαιμόνιον ἐξεληλυθός,
καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.
31 Καὶ πάλιν *ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων
Τύρου †καὶ Σιδῶνος, ἦλθε ‡πρὸς τὴν
θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν
ὁρίων Δεκαπόλεως. 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ
§κωφὸν *μογγιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν
αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33 Καὶ
ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ᾽
ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς
τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο τῆς
γλώσσης αὐτοῦ, 34 καὶ ἀναβλέψας εἰς
τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ,
Ἐφφαθά, ὅ ἐστι, Διανοίχθητι. 35 Καὶ †εὐθέως
‡διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη

---

§ **7:28** ναι ¦ — ECM NA SBL * **7:28** γαρ ¦ — ANT CT † **7:28** εσθιει ¦ εσθιουσιν ANT CT ‡ **7:29** το δαιμονιον εκ της θυγατρος σου ¦ εκ της θυγατρος σου το δαιμονιον CT § **7:30** δαιμονιον εξεληλυθος και την θυγατερα βεβλημενην επι της κλινης ¦ παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος ANT ECM NA SBL WH ¦ παιδιον βεβλημενον επι την κλεινην και το δαιμονιον εξεληλυθος TH * **7:31** εξελθων ¦ εξελθων ο ιησους PCK † **7:31** και σιδωνος ηλθε 98% ¦ ηλθε δια σιδωνος CT 0.7% ‡ **7:31** προς ¦ εις CT § **7:32** κωφον ¦ κωφον και ECM* NA SBL TH WH * **7:32** μογγιλαλον ¦ μογιλαλον ANT BYZ CT TR † **7:35** ευθεως ¦ — ECM SBL TH WH ‡ **7:35** διηνοιχθησαν ¦ ηνοιγησαν CT

ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει
ὀρθῶς. 36 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ
§εἴπωσιν· ὅσον δὲ *αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,
μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. 37 Καὶ
ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες,
Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς
ποιεῖ ἀκούειν, καὶ †τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8

1 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, *παμπόλλου
ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι,
προσκαλεσάμενος †ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς
‡αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς, 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ὄχλον, ὅτι ἤδη §ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί
μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· 3 καὶ ἐὰν
ἀπολύσω αὐτοὺς *νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν,
ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· †τινὲς γὰρ αὐτῶν
‡μακρόθεν §ἥκουσι. 4 Καὶ ἀπεκρίθησαν
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ *αὐτοῦ, Πόθεν τούτους
δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ᾽
ἐρημίας; 5 Καὶ †ἐπηρώτα αὐτούς, Πόσους
ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ ‡εἶπον, Ἑπτά. 6 Καὶ

---

§ **7:36** ειπωσιν ¦ λεγωσιν CT * **7:36** αυτος αυτοις διεστελλετο ¦ αυτοις διεστελλετο αυτοι CT † **7:37** τους ¦ — ECM SBL TH WH * **8:1** παμπολλου 95.5% ¦ παλιν πολλου ANT CT 3.4% † **8:1** ο ιησους ¦ — CT ‡ **8:1** αυτου ¦ — ECM* NA SBL TH WH § **8:2** ημεραι ¦ ημερας BYZ PCK TR * **8:3** νηστεις ¦ νηστις PCK † **8:3** τινες γαρ ¦ και τινες CT ‡ **8:3** μακροθεν ¦ απο μακροθεν ANT CT § **8:3** ηκουσι ¦ ηκασι ANT ECM NA SBL TH TR ¦ εισι WH * **8:4** αυτου ¦ αυτου οτι CT † **8:5** επηρωτα ¦ ηρωτα CT ‡ **8:5** ειπον ¦ ειπαν CT

§παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, *εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα †παραθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ.
7 Καὶ ‡εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ §εὐλογήσας εἶπε *παραθεῖναι καὶ αὐτά. 8 †Ἔφαγον δέ, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ ‡σπυρίδας. 9 Ἦσαν δὲ §οἱ φαγόντες ὡς *τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ †εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο ‡συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ᾽ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.
12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη §σημεῖον ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω *ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.

---

§ **8:6** παρηγγειλε ¦ παραγγελλει CT * **8:6** ευχαριστησας ¦ και ευχαριστησας PCK † **8:6** παραθωσι ¦ παρατιθωσι ANT CT ‡ **8:7** ειχον ¦ ειχαν TH WH § **8:7** ευλογησας 79.6% ¦ αυτα ευλογησας ANT 7.7% ¦ ευλογησας αυτα CT 2.2% * **8:7** παραθειναι και αυτα ¦ παραθηναι και αυτα BYZ ¦ παρατιθεναι και αυτα ANT ¦ και ταυτα παρατιθεναι CT † **8:8** εφαγον δε ¦ και εφαγον CT ‡ **8:8** σπυριδας ¦ σφυριδας WH § **8:9** οι φαγοντες ¦ — ANT CT * **8:9** τετρακισχιλιοι ¦ τετρακισχειλιοι TH † **8:10** ευθεως εμβας ¦ εμβας ευθυς ANT ¦ ευθυς εμβας CT ‡ **8:11** συζητειν ¦ συνζητειν TH WH § **8:12** σημειον επιζητει ¦ ζητει σημειον CT * **8:12** υμιν 99.5% ¦ — WH 0.3%

13 Καὶ ἀφεὶς αὐτούς, †ἐμβὰς πάλιν ‡εἰς πλοῖον,
ἀπῆλθεν §εἰς τὸ πέραν.
14 Καὶ *ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ
εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθʼ ἑαυτῶν
ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς,
λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρῴδου. 16 Καὶ
διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, †λέγοντες
ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 Καὶ γνοὺς
‡ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε
ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ
συνίετε; §Ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν
καρδίαν ὑμῶν; 18 Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ
βλέπετε; Καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε;
Καὶ οὐ μνημονεύετε; 19 Ὅτε τοὺς πέντε
ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς *πεντακισχιλίους,
†πόσους κοφίνους ‡πλήρεις κλασμάτων ἤρατε;
Λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. 20 Ὅτε §δὲ τοὺς ἑπτὰ
εἰς τοὺς *τετρακισχιλίους, πόσων †σπυρίδων

† **8:13** εμβας παλιν ¦ παλιν εμβας CT ¦ — ANT ‡ **8:13** εις πλοιον 61.9% ¦ εις το πλοιον ANT BYZ TH TR 37.4% ¦ — ECM NA SBL WH 0.4% § **8:13** εις το περαν ¦ παλιν ANT * **8:14** επελαθοντο ¦ επελαθοντο οι μαθηται αυτου PCK ¦ επελαθοντο οι μαθηται SCR † **8:16** λεγοντες οτι αρτους ουκ εχομεν ¦ οτι αρτους ουκ εχουσι CT ‡ **8:17** ο ιησους 98.2% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 0.4% § **8:17** ετι ¦ — CT * **8:19** πεντακισχιλιους ¦ πεντακισχειλιους TH † **8:19** ποσους ¦ και ποσους ANT ‡ **8:19** πληρεις κλασματων ¦ κλασματων πληρεις ANT CT § **8:20** δε 95.7% ¦ και ECM* SBL 0.4% ¦ — ECM* NA WH 1.3% * **8:20** τετρακισχιλιους ¦ τετρακισχειλιους TH † **8:20** σπυριδων ¦ σφυριδων WH

πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; ‡Οἱ δὲ εἶπον,
Ἑπτά. 21 Καὶ §ἔλεγεν αὐτοῖς, *Πῶς οὐ συνίετε;
22 Καὶ †ἔρχεται εἰς ‡Βηθσαϊδάν. Καὶ
φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν
αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. 23 Καὶ ἐπιλαβόμενος
τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, §ἐξήγαγεν αὐτὸν
ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα
αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα
αὐτὸν εἴ τι *βλέπει. 24 Καὶ ἀναβλέψας
ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, †ὅτι ὡς
δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. 25 Εἶτα πάλιν
‡ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ, καὶ §ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι. Καὶ
*ἀποκατεστάθη, καὶ †ἐνέβλεψε τηλαυγῶς
‡ἅπαντας. 26 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς §τὸν
οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην
εἰσέλθῃς, *μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.
27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας †Καισαρείας τῆς

‡ **8:20** οι δε ειπον (ειπαν TH) 98.2% ¦ και λεγουσιν αυτω ECM* NA SBL WH 1.1% § **8:21** ελεγεν ¦ λεγει PCK * **8:21** πως ου ¦ πως ουπω PCK TH ¦ ουπω ANT ECM NA SBL WH † **8:22** ερχεται ¦ ερχονται CT ‡ **8:22** βηθσαιδαν 72.9% ¦ βηθσαιδα ANT SCR 25.3% § **8:23** εξηγαγεν 98.1% ¦ εξηνεγκεν CT 1% * **8:23** βλεπει 98.2% ¦ βλεπεις CT 0.7% † **8:24** οτι ως δενδρα ορω ¦ ως δενδρα ANT SCR ‡ **8:25** επεθηκε 98.6% ¦ εθηκε WH 0.4% § **8:25** εποιησεν αυτον αναβλεψαι ¦ διεβλεψε CT * **8:25** αποκατεσταθη ¦ απεκατεστη CT † **8:25** ενεβλεψε ¦ ανεβλεψε BYZ HF ¦ ενεβλεπε CT ‡ **8:25** απαντας ¦ απαντα CT § **8:26** τον ¦ — BYZ CT * **8:26** μηδε ειπης τινι εν τη κωμη 93.6% ¦ — ECM NA SBL WH 0.6% † **8:27** καισαρειας ¦ καισαριας WH

Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με
λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 Οἱ δὲ
‡ἀπεκρίθησαν, §Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· καὶ
ἄλλοι *Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ †ἕνα τῶν προφητῶν.
29 Καὶ αὐτὸς ‡λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με
λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς §δὲ ὁ Πέτρος λέγει
αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός. 30 Καὶ ἐπετίμησεν
αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.
31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς, ὅτι δεῖ
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ
ἀποδοκιμασθῆναι *ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ †τῶν ἀρχιερέων καὶ ‡τῶν γραμματέων,
καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστῆναι· 32 καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει.
Καὶ προσλαβόμενος §αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο
ἐπιτιμᾷν αὐτῷ. 33 Ὁ δὲ ἐπιστραφείς, καὶ ἰδὼν
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε *τῷ Πέτρῳ,
†λέγων, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· ὅτι οὐ
φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, ‡Ὅστις

‡ **8:28** απεκριθησαν ¦ ειπαν αυτω λεγοντες οτι ECM* NA SBL WH ¦ ειπαν αυτω λεγοντες ECM* TH § **8:28** ιωαννην ¦ ιωανην WH * **8:28** ηλιαν ¦ ηλειαν WH † **8:28** ενα ¦ οτι εις CT ‡ **8:29** λεγει αυτοις ¦ επηρωτα αυτους ECM* NA SBL TH WH § **8:29** δε ¦ — CT * **8:31** απο ¦ υπο CT † **8:31** των ¦ — TR ‡ **8:31** των ¦ — TR § **8:32** αυτον ο πετρος ¦ ο πετρος αυτον ECM NA SBL WH * **8:33** τω ¦ — CT † **8:33** λεγων ¦ και λεγει CT ‡ **8:34** οστις ¦ ει τις ECM* NA SBL TH WH

θέλει ὀπίσω μου §ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω
ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ
ἀκολουθείτω μοι. 35 Ὃς γὰρ *ἂν θέλῃ τὴν
†ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽
ἂν ‡ἀπολέσῃ τὴν §ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ
καὶ τοῦ εὐαγγελίου, *οὗτος σώσει αὐτήν. 36 Τί
γὰρ †ὠφελήσει ‡ἄνθρωπον, §ἐὰν κερδήσῃ τὸν
κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
37 *Ἢ τί †δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς
ψυχῆς αὐτοῦ; 38 Ὃς γὰρ ‡ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με
καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ
τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ
ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9

1 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
εἰσί τινες *τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ
μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

---

§ **8:34** ακολουθειν ¦ ελθειν SBL TR WH * **8:35** αν ¦ εαν CT † **8:35** ψυχην αυτου 99.6% ¦ εαυτου ψυχην WH 0.3% ‡ **8:35** απολεση ¦ απολεσει NA SBL TH WH § **8:35** ἑαυτοῦ ψυχὴν ¦ ψυχὴν αὐτοῦ CT PCK TR * **8:35** ουτος ¦ — CT † **8:36** ωφελησει ¦ ωφελει ECM* NA SBL TH WH ‡ **8:36** ανθρωπον ¦ τον ανθρωπον TH § **8:36** εαν κερδηση τον κοσμον ολον και ζημιωθη ¦ κερδησαι τον κοσμον ολον και ζημιωθηναι CT * **8:37** η τι ¦ τι γαρ CT † **8:37** δωσει ¦ δοι CT ‡ **8:38** εαν ¦ αν BYZ TR * **9:1** των ωδε ¦ ωδε των NA WH

2 Καὶ †μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ
Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ
‡Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
§ἐγένοντο στίλβοντα, λευκὰ λίαν *ὡς
χιών, οἷα †γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται
‡λευκᾶναι. 4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς §Ἠλίας σὺν
*Μωσῇ, καὶ ἦσαν †συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ,
‡Ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ
ποιήσωμεν §σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ
*Μωσῇ μίαν, καὶ †Ἠλίᾳ μίαν. 6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί
‡λαλήσει· §ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 Καὶ ἐγένετο
νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ *ἦλθε φωνὴ
ἐκ τῆς †νεφέλης, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ
ἀγαπητός· ‡αὐτοῦ ἀκούετε. 8 Καὶ ἐξάπινα

---

† **9:2** μεθ ¦ μετα CT ‡ **9:2** ιωαννην ¦ τον ιωαννην ANT BYZ ECM NA PCK TR ¦ ιωανην WH § **9:3** εγενοντο ¦ εγενετο ANT BYZ CT PCK TR * **9:3** ως χιων 70.6% ¦ — CT 0.9% † **9:3** γναφευς ¦ κναφευς PCK ‡ **9:3** λευκαναι ¦ ουτως λευκαναι ANT CT § **9:4** ηλιας ¦ ηλειας WH * **9:4** μωση ¦ μωσει BYZ TR ¦ μωυση PCK TH ¦ μωυσει ANT ECM NA SBL WH † **9:4** συλλαλουντες ¦ συνλαλουντες TH WH ‡ **9:5** ραββι ¦ ραββει TH WH § **9:5** σκηνας τρεις ¦ τρεις σκηνας CT * **9:5** μωση ¦ μωσει BYZ PCK TR ¦ μωυσει ANT ECM NA SBL WH ¦ μωυση TH † **9:5** ηλια ¦ ηλεια WH ‡ **9:6** λαλησει ¦ λαληση ANT TR ¦ αποκριθη CT § **9:6** ησαν γαρ εκφοβοι ¦ εκφοβοι γαρ εγενοντο CT * **9:7** ηλθε ¦ εγενετο ECM* NA SBL WH † **9:7** νεφελης ¦ νεφελης λεγουσα ANT TR ‡ **9:7** αυτου ακουετε ¦ ακουετε αυτου CT

περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, §ἀλλὰ
τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ᾽ ἑαυτῶν.
9 *Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν †ἀπὸ τοῦ ὄρους,
διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ‡διηγήσωνται
ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 Καὶ τὸν λόγον
ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς, §συζητοῦντες τί
ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 Καὶ
ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες ὅτι Λέγουσιν οἱ
γραμματεῖς ὅτι *Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;
12 Ὁ δὲ †ἀποκριθείς, εἶπεν αὐτοῖς, ‡Ἠλίας μὲν
ἐλθὼν πρῶτον, §ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς
γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα
πολλὰ πάθῃ καὶ *ἐξουδενωθῇ. 13 Ἀλλὰ λέγω
ὑμῖν ὅτι καὶ †Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν
αὐτῷ ὅσα ‡ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ᾽
αὐτόν.
14 Καὶ §ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν
ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς

---

§ **9:8** αλλα τον ιησουν μονον μεθ εαυτων 93.3% ¦ μεθ εαυτων ει μη τον ιησουν μονον WH 0.2% * **9:9** καταβαινοντων δε ¦ και καταβαινοντων CT † **9:9** απο ¦ εκ ECM* NA SBL WH ‡ **9:9** διηγησωνται α ειδον ¦ α ειδον διηγησωνται CT § **9:10** συζητουντες ¦ συνζητουντες TH WH * **9:11** ηλιαν ¦ ηλειαν WH † **9:12** αποκριθεις ειπεν ¦ εφη CT ‡ **9:12** ηλιας ¦ ηλειας WH § **9:12** αποκαθιστα ¦ αποκαθιστανει ECM NA SBL TH ¦ αποκατιστανει WH * **9:12** εξουδενωθη ¦ εξουδενηθη CT † **9:13** ηλιας ¦ ηλειας WH ‡ **9:13** ηθελησαν ¦ ηθελον CT § **9:14** ελθων προς τους μαθητας ειδεν ¦ ελθοντες προς τους μαθητας ειδον ECM NA SBL TH ¦ ελθοντες προς τους μαθητας ειδαν WH

*συζητοῦντας †αὐτοῖς. 15 Καὶ ‡εὐθέως
πᾶς ὁ ὄχλος §ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ
προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 Καὶ
ἐπηρώτησε *τοὺς γραμματεῖς, Τί †συζητεῖτε
πρὸς ‡αὐτούς; 17 Καὶ §ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ
ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου
πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. 18 Καὶ
ὅπου *ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν·
καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας †αὐτοῦ,
καὶ ξηραίνεται· καὶ ‡εἶπον τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς §αὐτῷ λέγει, Ὦ γενεὰ
ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἕως
πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με.
20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ *ἰδὼν
αὐτόν, †εὐθέως τὸ πνεῦμα ‡ἐσπάραξεν αὐτόν·
καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.
21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος
χρόνος ἐστίν, §ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ

---

* **9:14** συζητουντας ¦ συνζητουντας TH WH † **9:14** αυτοις ¦ προς αυτους CT ‡ **9:15** ευθεως ¦ ευθυς CT § **9:15** ιδων αυτον εξεθαμβηθη ¦ ιδοντες αυτον εξεθαμβηθησαν ANT CT * **9:16** τους γραμματεις ¦ αυτους CT † **9:16** συζητειτε ¦ συνζητειτε TH WH ‡ **9:16** αὐτούς ¦ ἑαυτούς ANT ¦ αὑτούς SBL § **9:17** αποκριθεις εις εκ του οχλου ειπε ¦ απεκριθη αυτω εις εκ του οχλου CT * **9:18** αν ¦ εαν CT † **9:18** αυτου ¦ — CT ‡ **9:18** ειπον ¦ ειπα CT § **9:19** αυτω ¦ αυτοις CT * **9:20** ιδων ¦ ιδον PCK † **9:20** ευθεως το πνευμα ¦ το πνευμα ευθυς CT ‡ **9:20** εσπαραξεν ¦ συνεσπαραξεν ECM NA SBL WH § **9:21** ως ¦ εως ECM*

εἶπε, *Παιδιόθεν. 22 Καὶ πολλάκις †αὐτὸν καὶ
εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ
αὐτόν· ἀλλ᾽ εἴ τι ‡δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν,
σπλαγχνισθεὶς ἐφ᾽ ἡμᾶς. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ §δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα
δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 *Καὶ †εὐθέως κράξας
ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, ‡μετὰ δακρύων ἔλεγε,
Πιστεύω, §Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.
25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει *ὄχλος,
ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων
αὐτῷ, Τὸ †πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ
‡σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι
εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 Καὶ §κράξαν, καὶ πολλὰ
σπαράξαν *αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ
νεκρός, ὥστε †πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.
27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας ‡αὐτὸν τῆς χειρός,
ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη. 28 Καὶ §εἰσελθόντα
αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ *ἐπηρώτων
αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν

---

* **9:21** παιδιοθεν ¦ εκ παιδιοθεν CT † **9:22** αυτον και εις το πυρ ¦ αυτον και εις πυρ ANT PCK TH TR ¦ και εις πυρ αυτον ECM NA SBL WH ‡ **9:22** δυνασαι ¦ δυνη CT § **9:23** δυνασαι πιστευσαι ¦ δυνη CT * **9:24** και ¦ — CT † **9:24** ευθεως ¦ ευθυς CT ‡ **9:24** μετα δακρυων 96.5% ¦ — CT 0.9% § **9:24** κυριε ¦ — CT * **9:25** οχλος ¦ ο οχλος PCK † **9:25** πνευμα το αλαλον και κωφον ¦ αλαλον και κωφον πνευμα CT ‡ **9:25** σοι επιτασσω ¦ επιτασσω σοι CT § **9:26** κραξαν και πολλα σπαραξαν ¦ κραξας και πολλα σπαραξας CT * **9:26** αυτον ¦ — CT † **9:26** πολλους ¦ τους πολλους CT ‡ **9:27** αυτον της χειρος ¦ της χειρος αυτου CT § **9:28** εισελθοντα αυτον ¦ εισελθοντος αυτου CT * **9:28** επηρωτων αυτον κατ ιδιαν ¦ κατ ιδιαν επηρωτων αυτον CT

ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ
γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν
προσευχῇ †καὶ νηστείᾳ.
30 ‡Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες §παρεπορεύοντο
διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα
τις *γνῷ. 31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,
καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθείς, †τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ
ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
33 Καὶ ‡ἦλθεν εἰς §Καπερναούμ· καὶ ἐν τῇ
οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ
*πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων·
πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ,
τίς μείζων. 35 Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς
δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος
εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων
διάκονος. 36 Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ
ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτό,
εἶπεν αὐτοῖς· 37 Ὃς †ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων
παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
δέχεται· καὶ ὃς ‡ἐὰν ἐμὲ §δέξηται, οὐκ ἐμὲ
δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

---

† 9:29 και νηστεια 99.7% ¦ — ECM* NA SBL WH 0.2% ‡ 9:30 και εκειθεν ¦ κακειθεν CT § 9:30 παρεπορευοντο ¦ επορευοντο WH * 9:30 γνω ¦ γνοι CT † 9:31 τη τριτη ημερα ¦ μετα τρεις ημερας CT ‡ 9:33 ηλθεν ¦ ηλθον CT § 9:33 καπερναουμ ¦ καφαρναουμ CT * 9:33 προς εαυτους ¦ — CT † 9:37 εαν ¦ αν CT ‡ 9:37 εαν ¦ αν CT § 9:37 δεξηται ¦ δεχηται ECM* NA SBL TH WH

38 *Ἀπεκρίθη †δὲ αὐτῷ ‡Ἰωάννης, §λέγων,
Διδάσκαλε, *εἴδομέν τινα †τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ‡ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν·
καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ
ἡμῖν. 39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ κωλύετε
αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ
κακολογῆσαί με. 40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ᾽
§ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. 41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ
ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν *ὀνόματί μου, ὅτι
Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω †ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ
τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ‡ἐὰν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν §μικρῶν
τῶν πιστευόντων *εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ
μᾶλλον εἰ περίκειται †λίθος μυλικὸς περὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν
θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν ‡σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ
σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν §σοί ἐστι κυλλὸν

---

* **9:38** απεκριθη ¦ εφη CT † **9:38** δε ¦ — ANT CT ‡ **9:38** ιωαννης ¦ ο ιωαννης ANT BYZ ECM NA PCK SBL TH TR ¦ ο ιωανης WH § **9:38** λεγων ¦ — CT * **9:38** ειδομεν ¦ ειδαμεν WH † **9:38** τω ¦ εν τω ANT CT SCR ‡ **9:38** ος ουκ ακολουθει ημιν και εκωλυσαμεν αυτον οτι ουκ ακολουθει 82.4% ¦ και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει CT 0.7% § **9:40** υμων υπερ υμων ¦ ημων υπερ ημων CT SCR * **9:41** ονοματι μου 76.8% ¦ τω ονοματι μου ANT TR 17.2% ¦ ονοματι CT 4.6% † **9:41** υμιν ¦ υμιν οτι CT ‡ **9:42** εαν ¦ αν ANT CT TR § **9:42** μικρων ¦ μικρων τουτων ANT ECM* NA SBL SCR TH WH * **9:42** εις εμε ¦ — WH † **9:42** λιθος μυλικος ¦ μυλος ονικος CT ‡ **9:43** σκανδαλιζη ¦ σκανδαλιση ECM* WH § **9:43** σοι εστι ¦ εστι σε CT

*εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας
ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον, 44 †ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ
τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 45 Καὶ
ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον
αὐτόν· καλόν ‡ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι
εἰς τὴν γέενναν, §εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
46 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ
πῦρ οὐ σβέννυται. 47 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου
σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν *σοί ἐστι
μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, ἢ †δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ‡βληθῆναι εἰς
§τὴν γέενναν *τοῦ πυρός, 48 ὅπου ὁ σκώληξ
†αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.
49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, ‡καὶ πᾶσα θυσία
ἁλὶ ἁλισθήσεται. 50 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ
ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε;
Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς §ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν
ἀλλήλοις.

---

* **9:43** εις την ζωην εισελθειν ¦ εισελθειν εις την ζωην CT † **9:44** οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται ¦ — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses this text with double brackets.] ‡ **9:45** εστι σοι ¦ εστι σε BYZ CT ¦ σοι εστιν ANT § **9:45** εις το πυρ το ασβεστον οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται ¦ — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses verse 46 with double brackets.] * **9:47** σοι ¦ σε CT † **9:47** δυο ¦ τους δυο ANT ‡ **9:47** βληθηναι ¦ απελθειν ANT § **9:47** την ¦ — WH * **9:47** του πυρος 97% ¦ — CT 1.2% † **9:48** αυτων ¦ — PCK ‡ **9:49** και πασα θυσια αλι αλισθησεται 83.3% ¦ — CT 6.6% § **9:50** αλας ¦ αλα CT

10

1 *Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς
Ἰουδαίας †διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ
‡συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καί,
ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.
2 Καὶ §προσελθόντες Φαρισαῖοι
*ἐπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ
γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο
†Μωσῆς; 4 Οἱ δὲ ‡εἶπον, §Μωσῆς ἐπέτρεψε
βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι.
5 *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,
Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν
ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς
κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς †ὁ
Θεός. 7 Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος
τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, ‡καὶ
προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὥστε
οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ §μία σάρξ. 9 Ὃ οὖν ὁ
Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

---

* **10:1** κακειθεν ¦ και εκειθεν ANT CT † **10:1** δια του 84.3% ¦ και ECM* NA SBL TH WH 0.7% ¦ — ECM* 13.1% ‡ **10:1** συμπορευονται ¦ συνπορευονται TH WH § **10:2** προσελθοντες φαρισαιοι 55.4% ¦ προσελθοντες οι φαρισαιοι ANT BYZ TR 42.3% ¦ — SBL 0.2% * **10:2** επηρωτησαν ¦ επηρωτων ANT CT † **10:3** μωσης ¦ μωυσης ANT CT ‡ **10:4** ειπον ¦ ειπαν CT § **10:4** μωσης επετρεψε ¦ επετρεψε μωυσης ANT CT * **10:5** και αποκριθεις ο ¦ ο δε CT † **10:6** ο θεος ¦ — CT ‡ **10:7** και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου ¦ και προσκολληθησεται τη γυναικι αυτου ECM* ¦ — WH § **10:8** μια σαρξ ¦ σαρξ μια PCK

10 Καὶ *ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ †αὐτοῦ
περὶ ‡τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. 11 Καὶ
λέγει αὐτοῖς, Ὃς §ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν·
12 καὶ ἐὰν *γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ
γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.
13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα
†ἅψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ‡ἐπετίμων
τοῖς προσφέρουσιν. 14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ
παιδία ἔρχεσθαι πρός με· §μὴ κωλύετε αὐτά·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς *ἐὰν μὴ δέξηται τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν. 16 Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά,
†τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτά, εὐλόγει αὐτά.
17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν,
προσδραμὼν ‡εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν
ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί
ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

* **10:10** εν τη οικια ¦ εις την οικιαν ANT CT † **10:10** αυτου ¦ — ANT CT ‡ **10:10** του αυτου επηρωτησαν ¦ τουτου επηρωτων ANT CT § **10:11** εαν ¦ αν ANT CT * **10:12** γυνη απολυση τον ανδρα αυτης και γαμηθη αλλω 93.4% ¦ αυτη απολυσασα τον ανδρα αυτης γαμηση αλλον CT 0.4% ¦ γυνη απολυσασα τον ανδρα γαμηθη αλλω ANT 0.2% † **10:13** αψηται αυτων 93.1% ¦ αυτων αψηται ANT CT 6.7% ‡ **10:13** επετιμων τοις προσφερουσιν ¦ επετιμησαν αυτοις CT § **10:14** μη ¦ και μη ANT TR * **10:15** εαν ¦ αν CT † **10:16** τιθεις τας χειρας επ αυτα ευλογει ¦ τιθεις τας χειρας επ αυτα ηυλογει TR ¦ κατηυλογει τιθεις τας χειρας επ ANT ¦ κατευλογει τιθεις τας χειρας επ CT ‡ **10:17** εις ¦ τις PCK

18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις
ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.
19 Τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ §μοιχεύσῃς, μὴ
φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς,
μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
τὴν μητέρα. 20 Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ,
Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ
νεότητός μου. 21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ
ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἕν †σοι
ὑστερεῖ· ‡ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς
§πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
δεῦρο, ἀκολούθει μοι, *ἄρας τὸν σταυρόν.
22 Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε
λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς,
Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι †τοὺς πεποιθότας
ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ

---

§ **10:19** μοιχευσης μη φονευσης 91.5% ¦ φονευσης μη μοιχευσης ECM NA SBL WH 4.1% * **10:20** αποκριθεις ειπεν ¦ εφη CT † **10:21** σοι ¦ σε ANT CT ‡ **10:21** υπαγε ¦ ει θελεις τελειος ειναι υπαγε ANT § **10:21** πτωχοις 97% ¦ τοις πτωχοις ECM* NA SBL TH TR WH 2.7% * **10:21** αρας τον σταυρον 95% ¦ αρας τον σταυρον σου ANT 1.8% ¦ — CT 1.5% † **10:24** τους πεποιθοτας επι χρημασιν 91.6% ¦ τους πεποιθοτας επι τοις χρημασιν TR 4% ¦ — CT 0.3%

εἰσελθεῖν. 25 ‡Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον
διὰ §τῆς τρυμαλιᾶς *τῆς ῥαφίδος †εἰσελθεῖν,
ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσελθεῖν. 26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο,
λέγοντες πρὸς ‡ἑαυτούς, Καὶ τίς δύναται
σωθῆναι; 27 Ἐμβλέψας §δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ᾽ οὐ
παρὰ *Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατά †ἐστι παρὰ τῷ
Θεῷ. 28 ‡Ἤρξατο §ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, Ἰδού,
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ *ἠκολουθήσαμέν
σοι. 29 †Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ
ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ ‡πατέρα, ἢ μητέρα,
§ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν
ἐμοῦ καὶ *ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ
λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ
†μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν,
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

---

‡ **10:25** ευκοπωτερον ¦ ευκοπωτερον γαρ PCK § **10:25** της ¦ — ANT ECM* PCK WH * **10:25** της ¦ — ANT ECM* WH † **10:25** εισελθειν ¦ διελθειν NA SBL SCR TH WH ‡ **10:26** εαυτους 95.8% ¦ αυτον WH 2.3% § **10:27** δε ¦ — ANT CT * **10:27** θεω ¦ τω θεω TR † **10:27** εστι ¦ — CT ‡ **10:28** ηρξατο ¦ ηρξατο δε PCK ¦ και ηρξατο TR § **10:28** ο πετρος λεγειν ¦ λεγειν ο πετρος ECM NA SBL WH * **10:28** ηκολουθησαμεν ¦ ηκολουθηκαμεν NA SBL TH WH † **10:29** αποκριθεις ο ιησους ειπεν ¦ αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ANT BYZ HF PCK TR ¦ εφη ο ιησους CT ‡ **10:29** πατερα η μητερα ¦ μητερα η πατερα CT § **10:29** η γυναικα 96.5% ¦ — CT 1.5% * **10:29** ενεκεν ¦ — BYZ TR † **10:30** μητερας ¦ πατερα και μητερα ANT PCK

31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ
‡ἔσχατοι πρῶτοι.
32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς
Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, §καὶ ἀκολουθοῦντες
ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς
δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα
αὐτῷ συμβαίνειν· 33 ὅτι Ἰδού, ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
*γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν
θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς
ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ
†μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν
αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ‡τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.
35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ
§Ἰωάννης *οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, †λέγοντες,
Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν ‡αἰτήσωμεν,
ποιήσῃς ἡμῖν. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί
θέλετε §ποιῆσαί με ὑμῖν; 37 Οἱ δὲ *εἶπον

---

‡ **10:31** εσχατοι ¦ οι εσχατοι BYZ CT TR § **10:32** και ¦ οι δε CT * **10:33** γραμματευσι ¦ τοις γραμματευσι CT PCK TR † **10:34** μαστιγωσουσιν αυτον και εμπτυσουσιν αυτω και αποκτενουσιν αυτον ¦ εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και αποκτενουσι CT ‡ **10:34** τη τριτη ημερα 99% ¦ μετα τρεις ημερας CT 0.7% § **10:35** ιωαννης ¦ ιωανης WH * **10:35** οι 67.5% ¦ οι δυο WH 0.2% ¦ — ANT 32.1% † **10:35** λεγοντες ¦ λεγοντες αυτω CT ‡ **10:35** αιτησωμεν ¦ αιτησωμεν σε CT § **10:36** ποιησαι με 90.2% ¦ ποιησω SBL TH WH 2.5% ¦ με ποιησω ECM NA 0.4% * **10:37** ειπον ¦ ειπαν CT

αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς †ἐκ δεξιῶν σου
καὶ εἷς ἐξ ‡εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ
δόξῃ σου. 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,
Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ
ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, §καὶ τὸ βάπτισμα
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 Οἱ δὲ
*εἶπον αὐτῷ, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ †μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω
πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
βαπτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν
μου ‡καὶ ἐξ §εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι,
ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται. 41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ
*Ἰωάννου. 42 †Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος
αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες
ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν,
καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν
αὐτῶν. 43 Οὐχ οὕτω δὲ ‡ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ᾽
ὃς §ἐὰν θέλῃ *γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται
†ὑμῶν διάκονος· 44 καὶ ὃς ‡ἐὰν θέλῃ §ὑμῶν
γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.

---

† **10:37** εκ δεξιων σου ¦ σου εκ δεξιων CT ‡ **10:37** ευωνυμων σου ¦ αριστερων ECM* NA SBL TH WH § **10:38** και ¦ η CT * **10:39** ειπον ¦ ειπαν CT † **10:39** μεν ¦ — CT ‡ **10:40** και ¦ η CT § **10:40** ευωνυμων ¦ ευωνυμων μου PCK TR * **10:41** ιωαννου ¦ ιωανου WH † **10:42** ο δε ιησους προσκαλεσαμενος αυτους ¦ και προσκαλεσαμενος αυτους ο ιησους CT ‡ **10:43** εσται 97.5% ¦ εστιν CT 1.6% § **10:43** εαν ¦ αν CT * **10:43** γενεσθαι μεγας ¦ μεγας γενεσθαι CT † **10:43** υμων διακονος ¦ διακονος υμων TR ‡ **10:44** εαν ¦ αν CT TR § **10:44** υμων γενεσθαι ¦ εν υμιν ειναι CT

45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
46 Καὶ ἔρχονται εἰς *Ἰεριχώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ †Ἰεριχώ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ‡υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος §ὁ τυφλὸς *ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.
47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ †Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, ‡Ὁ υἱὸς §Δαυίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.
48 Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ *Δαυίδ, ἐλέησόν με.
49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν †αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ, Θάρσει· ‡ἔγειραι, φωνεῖ σε.
50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ §ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
51 Καὶ ἀποκριθεὶς *λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί †θέλεις ποιήσω σοί; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, ‡Ῥαββουνί,

---

* **10:46** ιεριχω ¦ ιερειχω TH WH † **10:46** ιεριχω ¦ ιερειχω TH WH ‡ **10:46** υιος ¦ ο υιος ANT CT § **10:46** ο ¦ — ANT CT * **10:46** εκαθητο παρα την οδον προσαιτων 98.5% ¦ προσαιτης εκαθητο παρα την οδον CT 0.4% † **10:47** ναζωραιος 97.6% ¦ ναζαρηνος CT 1% ‡ **10:47** ο υιος ¦ υιε ANT CT § **10:47** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH * **10:48** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH † **10:49** αυτον φωνηθηναι ¦ φωνησατε αυτον ANT CT ‡ **10:49** εγειραι ¦ εγειρε ANT CT § **10:50** αναστας ¦ αναπηδησας CT * **10:51** λεγει αυτω ο ιησους ¦ αυτω ο ιησους ειπε CT † **10:51** θελεις ποιησω σοι ¦ σοι θελεις ποιησω ANT CT ‡ **10:51** ραββουνι ¦ ραβουνι PCK ¦ ραββονι TR ¦ ραββουνει WH

ἵνα ἀναβλέψω. 52 §Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
Ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ *εὐθέως
ἀνέβλεψε, καὶ †ἠκολούθει ‡τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ
ὁδῷ.

11

1 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς *Ἱερουσαλήμ, εἰς
†Βηθσφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
2 καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν
κατέναντι ὑμῶν· καὶ ‡εὐθέως εἰσπορευόμενοι
εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾽
ὃν οὐδεὶς §ἀνθρώπων κεκάθικε· *λύσαντες
αὐτὸν ἀγάγετε. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί
ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε †ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ
χρείαν ἔχει· καὶ ‡εὐθέως αὐτὸν §ἀποστέλλει
ὧδε. 4 *Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον †πῶλον
δεδεμένον πρὸς ‡τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ
ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 Καί τινες τῶν
ἐκεῖ §ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε

---

§ **10:52** ο δε ¦ και ο ANT ECM NA SBL WH * **10:52** ευθεως ¦ ευθυς CT † **10:52** ηκολουθει ¦ ηκολουθησε PCK ‡ **10:52** τω ιησου ¦ αυτω CT * **11:1** ιερουσαλημ ¦ ιεροσολυμα CT † **11:1** βηθσφαγη ¦ βηθφαγη BYZ CT TR ‡ **11:2** ευθεως ¦ ευθυς CT § **11:2** ανθρωπων κεκαθικε ¦ ουπω ανθρωπων εκαθισε CT * **11:2** λυσαντες αυτον αγαγετε ¦ λυσατε αυτον και φερετε CT † **11:3** οτι ¦ — NA WH ‡ **11:3** ευθεως ¦ ευθυς CT § **11:3** αποστελλει ¦ αποστελει TR ¦ αποστελλει παλιν ANT ECM* NA SBL TH WH * **11:4** απηλθον δε ¦ και απηλθον CT † **11:4** πωλον ¦ τον πωλον ANT BYZ PCK TR ‡ **11:4** την ¦ — CT § **11:5** εστηκοτων ¦ εστωτων PCK

λύοντες τὸν πῶλον; 6 Οἱ δὲ *εἶπον αὐτοῖς
καθὼς †ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν
αὐτούς. 7 Καὶ ‡ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν
Ἰησοῦν· καὶ §ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ *αὐτῷ. 8 †Πολλοὶ δὲ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι
δὲ ‡στοιβάδας §ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ
ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. 9 Καὶ οἱ προάγοντες
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, *λέγοντες,

Ὡσαννά·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.
10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία †ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν ‡Δαυίδ.
Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα §ὁ Ἰησοῦς,
καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,
*ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς
Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.
12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ
Βηθανίας, ἐπείνασε. 13 Καὶ ἰδὼν συκῆν

---

* **11:6** ειπον ¦ ειπαν ECM NA SBL WH † **11:6** ενετειλατο ¦ ειπεν CT ‡ **11:7** ηγαγον ¦ φερουσι CT § **11:7** επεβαλον ¦ επιβαλλουσιν CT * **11:7** αυτω ¦ αυτον CT † **11:8** πολλοι δε ¦ και πολλοι CT ‡ **11:8** στοιβαδας ¦ στιβαδας CT § **11:8** εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννυον εις την οδον 77.7% ¦ κοψαντες εκ των αγρων CT 0.4% * **11:9** λεγοντες ¦ — CT † **11:10** εν ονοματι κυριου ¦ — CT ‡ **11:10** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH § **11:11** ο ιησους και ¦ — CT * **11:11** οψιας ¦ οψε SBL WH

†μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα
‡εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ᾽ αὐτήν,
οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· §οὐ γὰρ ἦν καιρὸς
σύκων. 14 Καὶ ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῇ, Μηκέτι †ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς
καρπὸν ‡φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
15 Καὶ §ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ
εἰσελθὼν *ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ †ἀγοράζοντας
ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν
πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε·
16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ
τοῦ ἱεροῦ. 17 Καὶ ἐδίδασκε, ‡λέγων §αὐτοῖς, Οὐ
γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; Ὑμεῖς δὲ
*ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. 18 Καὶ
ἤκουσαν οἱ †γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ‡ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο

† **11:13** μακροθεν ¦ απο μακροθεν ANT ECM* NA SBL TH WH ‡ **11:13** ευρησει τι ¦ τι ευρησει ANT CT § **11:13** ου γαρ ην καιρος ¦ ο γαρ καιρος ουκ ην CT * **11:14** ο ιησους ¦ — ANT CT † **11:14** εκ σου εις τον αιωνα ¦ εις τον αιωνα εκ σου CT ‡ **11:14** φαγοι ¦ φαγη PCK § **11:15** ερχονται ¦ ερχονται παλιν ANT * **11:15** ο ιησους ¦ — CT † **11:15** αγοραζοντας ¦ τους αγοραζοντας ANT CT ‡ **11:17** λεγων ¦ και ελεγεν CT § **11:17** αυτοις ¦ — WH * **11:17** εποιησατε αυτον ¦ αυτον εποιησατε ANT ¦ πεποιηκατε αυτον CT † **11:18** γραμματεις και οι αρχιερεις ¦ γραμματεις και οι φαρισαιοι και οι αρχιερεις ANT ¦ αρχιερεις και οι γραμματεις CT ‡ **11:18** απολεσωσιν ¦ απολεσουσιν PCK TR

γὰρ αὐτόν, §ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ *ὅτε ὀψὲ ἐγένετο,
†ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ ‡πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶδον
τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. 21 Καὶ
ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, §Ῥαββί,
ἴδε, ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. 22 Καὶ
ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε
πίστιν Θεοῦ. 23 Ἀμὴν †γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν
εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς
τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, ἀλλὰ ‡πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται·
ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. 24 Διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν, Πάντα ὅσα §ἂν προσευχόμενοι αἰτῆσθε,
πιστεύετε ὅτι *λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.
25 Καὶ ὅταν †στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε
εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα

---

§ **11:18** οτι πας ¦ πας γαρ CT * **11:19** οτε ¦ οταν CT † **11:19** εξεπορευετο ¦ εξεπορευοντο ECM* NA SBL WH ‡ **11:20** πρωι παραπορευομενοι ¦ παραπορευομενοι πρωι ANT CT § **11:21** ραββι ¦ ραββει TH WH * **11:22** ο ¦ — TR † **11:23** γαρ ¦ — NA SBL TH WH ‡ **11:23** πιστευση οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη 93.2% ¦ πιστευη οτι ο λαλει γινεται (γειναιται TH) εσται αυτω ECM NA SBL WH 0.3% ¦ πιστευσει οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη ANT 0% § **11:24** αν προσευχομενοι αιτησθε ¦ αν προσευχομενοι αιτεισθε ANT BYZ TR ¦ προσευχεσθε και αιτεισθε CT * **11:24** λαμβανετε 97.7% ¦ ελαβετε CT 0.7% † **11:25** στηκητε ¦ στηκετε ECM* NA SBL TH WH

ὑμῶν. 26 ‡Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ
πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ
παραπτώματα ὑμῶν.
27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ
ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι, 28 καὶ §λέγουσιν αὐτῷ,
Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; *Καὶ τίς σοι
†τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς;
29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ‡ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,
Ἐπερωτήσω ὑμᾶς §καὶ ἐγὼ ἕνα λόγον, καὶ
ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. 30 Τὸ βάπτισμα *Ἰωάννου ἐξ
οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; †Ἀποκρίθητέ μοι.
31 Καὶ ‡ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες,
§Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὖν
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 *Ἀλλ᾽ εἴπωμεν, Ἐξ
ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν †λαόν· ἅπαντες γὰρ

---

‡ **11:26** ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων ¦ ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων αφησει τα παραπτωματα υμων ANT ¦ — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses this text with double brackets.] § **11:28** λεγουσιν ¦ ελεγον CT * **11:28** και ¦ η ANT CT † **11:28** την εξουσιαν ταυτην εδωκεν ¦ εδωκε την εξουσιαν ταυτην ANT CT ‡ **11:29** αποκριθεις ¦ — CT § **11:29** και εγω ¦ καγω ANT TR ¦ — CT * **11:30** ιωαννου ¦ το ιωαννου ECM NA SBL TH ¦ το ιωανου WH † **11:30** αποκριθητε μοι ¦ — PCK ‡ **11:31** ελογιζοντο ¦ διελογιζοντο CT § **11:31** εαν ¦ τι ειπωμεν εαν SBL * **11:32** αλλ ¦ αλλ εαν TR ¦ αλλα ANT NA27 SBL TH WH † **11:32** λαον 95.1% ¦ οχλον NA SBL TH WH 4.6%

εἶχον τὸν ‡Ἰωάννην, §ὅτι ὄντως προφήτης ἦν.
33 Καὶ ἀποκριθέντες *λέγουσι τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ
οἴδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς †ἀποκριθεὶς λέγει
αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

12

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς
*λέγειν, Ἀμπελῶνα †ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ
περιέθηκε φραγμόν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον,
καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ‡ἐξέδοτο αὐτὸν
γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. 2 Καὶ ἀπέστειλε
πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα
παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ §τοῦ καρποῦ
τοῦ ἀμπελῶνος. 3 *Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν
†ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 Καὶ
πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον·
κἀκεῖνον ‡λιθοβολήσαντες §ἐκεφαλαίωσαν,
καὶ *ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. 5 Καὶ †πάλιν
ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ
πολλοὺς ἄλλους, ‡τοὺς μὲν §δέροντες, *τοὺς

‡ **11:32** ιωαννην ¦ ιωανην WH § **11:32** οτι οντως 91.3% ¦ οτι ANT 3.2% ¦ οντως οτι CT 1% * **11:33** λεγουσι τω ιησου ¦ τω ιησου λεγουσιν CT † **11:33** αποκριθεις ¦ — CT * **12:1** λεγειν ¦ λαλειν CT † **12:1** εφυτευσεν ανθρωπος ¦ ανθρωπος εφυτευσε ECM NA SBL WH ‡ **12:1** εξεδοτο ¦ εξεδετο CT § **12:2** του καρπου ¦ των καρπων CT * **12:3** οι δε ¦ και ANT CT † **12:3** εδειραν ¦ εδηραν PCK ‡ **12:4** λιθοβολησαντες ¦ — CT § **12:4** εκεφαλαιωσαν ¦ εκεφαλιωσαν CT * **12:4** απεστειλαν ητιμωμενον ¦ ητιμασαν CT † **12:5** παλιν ¦ — CT ‡ **12:5** τους ¦ ους ANT CT § **12:5** δεροντες ¦ δαιροντες PCK * **12:5** τους ¦ ους ANT CT

δὲ †ἀποκτένοντες. 6 Ἔτι ‡οὖν ἕνα §υἱὸν ἔχων
ἀγαπητὸν *αὐτοῦ, ἀπέστειλε †καὶ αὐτὸν ‡πρὸς
αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται
τὸν υἱόν μου. 7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ §γεωργοὶ
*εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ
κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν,
καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 Καὶ λαβόντες
†αὐτὸν ἀπέκτειναν, καὶ ‡ἐξέβαλον ἔξω τοῦ
ἀμπελῶνος. 9 Τί §οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
*γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε,

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
11 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ
ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι

---

† **12:5** αποκτενοντες ¦ αποκτεινοντες TR ¦ αποκτεννοντες ANT ECM NA SBL TH ¦ αποκτεννυντες WH ‡ **12:6** ουν ¦ — CT § **12:6** υιον εχων ¦ ειχεν υιον CT * **12:6** αυτου ¦ — CT † **12:6** και ¦ — CT ‡ **12:6** προς αυτους εσχατον 88.9% ¦ εσχατον προς αυτους ANT CT 8.4% § **12:7** γεωργοι ¦ γεωργοι θεασαμενοι αυτον ερχομενον ANT * **12:7** ειπον προς εαυτους ¦ προς εαυτους ειπον ANT ¦ προς εαυτους ειπαν CT † **12:8** αυτον απεκτειναν ¦ απεκτειναν αυτον ANT CT ‡ **12:8** εξεβαλον ¦ εξεβαλον αυτον ANT CT § **12:9** ουν ¦ — SBL WH * **12:9** γεωργους ¦ γεωργους τουτους ANT

πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες
αὐτὸν †ἀπῆλθον.
13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν
Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν, ἵνα αὐτὸν
ἀγρεύσωσι λόγῳ. 14 ‡Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν
αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ
οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς
πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ᾿ ἐπ᾿ ἀληθείας τὴν
ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. §Ἔξεστι *κῆνσον
Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὔ; 15 Δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ
δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς,
Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.
16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ
εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ †εἶπον ‡αὐτῷ,
Καίσαρος. 17 §Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
*αὐτοῖς, †Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ ‡ἐθαύμασαν ἐπ᾿
αὐτῷ.
18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν,
οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ
§ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, 19 Διδάσκαλε,
*Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι Ἐάν τινος ἀδελφὸς

---

† **12:12** απηλθον ¦ απηλθαν WH ‡ **12:14** οι δε 98.8% ¦ και CT 1.1% § **12:14** εξεστι ¦ ειπον ουν ημιν εξεστι ANT * **12:14** κηνσον καισαρι δουναι 90.9% ¦ δουναι κηνσον καισαρι ANT CT 4.8% † **12:16** ειπον ¦ ειπαν CT ‡ **12:16** αυτω ¦ — ANT § **12:17** και αποκριθεις ο ¦ ο δε CT * **12:17** αυτοις ¦ — WH † **12:17** αποδοτε τα καισαρος ¦ τα καισαρος αποδοτε CT ‡ **12:17** εθαυμασαν ¦ εξεθαυμαζον CT § **12:18** επηρωτησαν ¦ επηρωτων ANT CT * **12:19** μωσης ¦ μωυσης ANT CT

ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ †τέκνα μὴ
ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
‡αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ. 20 §Ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος
ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνῄσκων οὐκ ἀφῆκε
σπέρμα· 21 καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ
ἀπέθανε, *καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ
τρίτος ὡσαύτως. 22 Καὶ †ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτά,
καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ‡Ἐσχάτη πάντων
§ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. 23 Ἐν τῇ *ἀναστάσει,
ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ
γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
24 †Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ
διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς,
μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; 25 Ὅταν γὰρ
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
‡γαμίσκονται, ἀλλ᾿ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι §οἱ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν,
ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ
*Μωσέως, ἐπὶ †τοῦ βάτου, ‡ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ

† **12:19** τεκνα μη αφη ¦ μη αφη τεκνον CT ‡ **12:19** αυτου ¦ — CT § **12:20** επτα ¦ επτα ουν ANT SCR * **12:21** και ουδε αυτος αφηκε 93.4% ¦ μη καταλιπων CT 0.5% ¦ και ουδε αυτος ουκ αφηκε ANT 0.1% † **12:22** ελαβον αυτην οι επτα και ¦ οι επτα CT ‡ **12:22** εσχατη ¦ εσχατον CT § **12:22** απεθανε και η γυνη ¦ και η γυνη απεθανεν CT * **12:23** αναστασει οταν αναστωσιν 61% ¦ ουν αναστασει οταν αναστωσιν ANT TR 31.6% ¦ αναστασει TH WH 0.7% † **12:24** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις ¦ εφη αυτοις ο ιησους CT ‡ **12:25** γαμισκονται ¦ γαμιζονται ANT CT § **12:25** οι ¦ — ECM NA PCK SBL WH * **12:26** μωσεως ¦ μωυσεως ANT BYZ CT ¦ μωυσεος PCK † **12:26** του ¦ της TR ‡ **12:26** ως ¦ πως ANT CT

Θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ §ὁ Θεὸς
Ἰσαάκ, καὶ *ὁ Θεὸς Ἰακώβ; 27 Οὐκ ἔστιν †ὁ
Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ‡Θεὸς ζώντων· §ὑμεῖς οὖν
πολὺ πλανᾶσθε.
28 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων,
ἀκούσας αὐτῶν *συζητούντων, †εἰδὼς ὅτι
καλῶς ‡αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν,
Ποία ἐστὶ §πρώτη πάντων ἐντολή; 29 *Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη †πάντων
τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε, Ἰσραήλ· Κύριος ὁ Θεὸς
‡ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι· 30 καὶ ἀγαπήσεις
Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης §τῆς καρδίας
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος
σου. *Αὕτη πρώτη ἐντολή. 31 †Καὶ δευτέρα
ὁμοία αὕτη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
‡σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ
ἔστι. 32 §Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς, Καλῶς,

---

§ **12:26** ο ¦ — WH * **12:26** ο ¦ — WH † **12:27** ο ¦ — CT ‡ **12:27** θεος ¦ — ANT CT § **12:27** υμεις ουν 87.9% ¦ — CT 0.5% * **12:28** συζητουντων ¦ συνζητουντων TH WH † **12:28** ειδως ¦ ιδων ANT ECM* NA SBL ‡ **12:28** αυτοις απεκριθη ¦ απεκριθη αυτοις CT § **12:28** πρωτη παντων εντολη ¦ πρωτη πασων εντολη PCK TR ¦ εντολη πρωτη παντων CT * **12:29** ο δε ιησους απεκριθη αυτω ¦ απεκριθη ο ιησους CT † **12:29** παντων των εντολων ¦ πασων των εντολων PCK TR ¦ παντων εντολη ANT ¦ εστιν CT ‡ **12:29** ημων ¦ υμων PCK § **12:30** της ¦ — WH * **12:30** αυτη πρωτη εντολη 84% ¦ — ECM NA SBL WH 1% † **12:31** καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη ¦ καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ HF ¦ δευτέρα αὕτη ECM NA SBL WH ‡ **12:31** σεαυτον ¦ εαυτον ANT § **12:32** και ¦ — WH

διδάσκαλε, ἐπ᾽ ἀληθείας *εἶπας ὅτι εἷς †ἐστι,
καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· 33 καὶ τὸ
ἀγαπᾷν αὐτὸν ἐξ ὅλης ‡τῆς καρδίας, καὶ ἐξ
ὅλης τῆς συνέσεως, §καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾷν τὸν
πλησίον ὡς ἑαυτόν, *πλεῖόν ἐστι πάντων
τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ †θυσιῶν. 34 Καὶ ὁ
Ἰησοῦς ἰδὼν ‡αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη,
εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν
ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων
ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι
ὁ Χριστὸς υἱός §ἐστι Δαυίδ; 36 Αὐτὸς *γὰρ
†Δαυὶδ εἶπεν ἐν ‡Πνεύματι Ἁγίῳ,

§Λέγει *ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου,

Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου †ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

* **12:32** ειπας ¦ ειπες CT † **12:32** εστι ¦ εστι θεος TR ‡ **12:33** της ¦ — WH § **12:33** και εξ ολης της ψυχης ¦ — CT * **12:33** πλειον ¦ περισσοτερον CT † **12:33** θυσιων ¦ των θυσιων ECM* TR ‡ **12:34** αυτον ¦ — ANT § **12:35** εστι δαυιδ ¦ εστι δαβιδ HF TR ¦ δαυιδ εστιν ANT ECM NA SBL ¦ δαυειδ εστιν TH WH * **12:36** γαρ ¦ — CT † **12:36** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH ‡ **12:36** πνευματι ¦ τω πνευματι τω CT TR § **12:36** λεγει ¦ ειπε(ν) CT TR * **12:36** ο ¦ — NA SBL WH † **12:36** υποποδιον ¦ υποκατω ECM NA SBL WH

37 Αὐτὸς ‡οὖν §Δαυὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ
πόθεν *υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος
ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.
38 Καὶ †ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων
ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς, 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις· 40 οἱ ‡κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν
χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι·
οὗτοι §λήψονται περισσότερον κρίμα.
41 Καὶ καθίσας *ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ
γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει
χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ
πλούσιοι †ἔβαλλον πολλά. 42 Καὶ ἐλθοῦσα
μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι
κοδράντης. 43 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, ‡λέγει αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα §αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον
πάντων *βέβληκε τῶν †βαλλόντων εἰς
τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς

---

‡ **12:37** ουν ¦ — CT § **12:37** δαυιδ ¦ δαβιδ HF TR ¦ δαυειδ TH WH * **12:37** υιος αυτου εστι ¦ αυτου εστιν υιος CT † **12:38** ελεγεν αυτοις εν τη διδαχη αυτου ¦ εν τη διδαχη αυτου ελεγε CT ‡ **12:40** κατεσθιοντες ¦ κατεσθοντες WH § **12:40** ληψονται ¦ λημψονται CT * **12:41** ο ιησους ¦ — CT † **12:41** εβαλλον ¦ εβαλον PCK ‡ **12:43** λεγει ¦ ειπεν ANT CT § **12:43** αυτη η πτωχη ¦ η πτωχη αυτη ANT * **12:43** βεβληκε 89.4% ¦ εβαλε ANT CT 10.5% † **12:43** βαλλοντων ¦ βαλοντων BYZ TR

ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13

1 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ
ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ
οἰκοδομαί. 2 Καὶ *ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας
οἰκοδομάς; Οὐ μὴ †ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ ‡λίθῳ, ὃς
οὐ μὴ καταλυθῇ.
3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, §ἐπηρώτων
αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
*Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, 4 †Εἰπὲ ἡμῖν, πότε
ταῦτα ἔσται; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
‡πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
§ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μή
τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6 Πολλοὶ *γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι· καὶ
πολλοὺς πλανήσουσιν. 7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε
πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε·
δεῖ †γὰρ γενέσθαι, ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος.

---

* **13:2** ο ιησους αποκριθεις ¦ αποκριθεις ο ιησους PCK ¦ ο ιησους CT † **13:2** αφεθη 78.4% ¦ αφεθη ωδε ANT CT PCK 21.4% ‡ **13:2** λιθω ¦ λιθον ANT CT § **13:3** επηρωτων ¦ επηρωτα CT * **13:3** ιωαννης ¦ ιωανης WH † **13:4** ειπε ¦ ειπον CT ‡ **13:4** παντα ταυτα συντελεισθαι ¦ ταυτα συντελεισθαι παντα CT § **13:5** αποκριθεις αυτοις ηρξατο λεγειν ¦ αποκριθεις ηρξατο λεγειν αυτοις ANT ¦ ηρξατο λεγειν αυτοις CT * **13:6** γαρ ¦ — CT † **13:7** γαρ ¦ — CT

8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ‡ἐπὶ ἔθνος, καὶ
βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· §καὶ ἔσονται σεισμοὶ
κατὰ τόπους, *καὶ ἔσονται †λιμοὶ καὶ ταραχαί·
‡ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.
9 Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσι
§γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ *εἰς συναγωγὰς
δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων
†σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. 10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ‡δεῖ
πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 §Ὅταν
δὲ *ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ
προμεριμνᾶτε τί †λαλήσητε, ‡μηδὲ μελετᾶτε·
ἀλλ᾽ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο
λαλεῖτε· οὐ γάρ §ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες,
ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. 12 *Παραδώσει
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς,
καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 Καὶ ἔσεσθε
†μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ
δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς

‡ **13:8** επι ¦ επ CT § **13:8** και ¦ — CT * **13:8** και ¦ — CT † **13:8** λιμοι και ταραχαι 96% ¦ λιμοι CT 0.5% ‡ **13:8** αρχαι ¦ αρχη CT § **13:9** γαρ ¦ — CT * **13:9** εις συναγωγας ¦ εν ταις συναγωγαις αυτων ANT † **13:9** σταθησεσθε ¦ αχθησεσθε PCK SCR ‡ **13:10** δει πρωτον ¦ πρωτον δει ECM* NA SBL TH WH § **13:11** οταν δε ¦ και οταν CT * **13:11** αγαγωσιν ¦ αγωσιν CT PCK † **13:11** λαλησητε ¦ λαλησετε PCK ‡ **13:11** μηδε μελετατε ¦ — CT § **13:11** εστε υμεις ¦ υμεις εστε ANT * **13:12** παραδωσει δε ¦ και παραδωσει CT † **13:13** μισουμενοι ¦ μεισουμενοι TH

ἐρημώσεως, ‡τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ
τοῦ προφήτου, §ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ —ὁ
ἀναγινώσκων νοείτω—τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· 15 ὁ *δὲ ἐπὶ τοῦ
δώματος μὴ καταβάτω †εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ
‡εἰσελθέτω §ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· 16 καὶ
ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν *ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ
ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς
ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις
ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18 Προσεύχεσθε
δὲ ἵνα μὴ γένηται †ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος.
19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις,
οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως
‡ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ
γένηται. 20 Καὶ εἰ μὴ §Κύριος ἐκολόβωσε τὰς
ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ
τοὺς ἐκλεκτούς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε
τὰς ἡμέρας. 21 *Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, †Ἰδού,
ὧδε ὁ Χριστός, ‡ἤ §Ἰδού, ἐκεῖ, μὴ *πιστεύετε.
22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ
ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ

---

‡ **13:14** το ρηθεν υπο δανιηλ του προφητου ¦ — CT § **13:14** εστως ¦ εστηκοτα CT * **13:15** δε ¦ — SBL WH † **13:15** εις την οικιαν 94.3% ¦ — CT 2.6% ‡ **13:15** εισελθετω ¦ εισελθατω CT § **13:15** αραι τι ¦ τι αραι SBL TH WH * **13:16** ων ¦ — CT † **13:18** η φυγη υμων ¦ — CT ‡ **13:19** ης ¦ ην CT § **13:20** κυριος εκολοβωσε ¦ εκολοβωσε κυριος ANT ECM NA SBL WH * **13:21** τοτε ¦ και τοτε ANT BYZ CT HF TR † **13:21** ιδου ¦ ιδε CT ‡ **13:21** η ¦ — ANT CT PCK § **13:21** ιδου ¦ ιδε CT * **13:21** πιστευετε ¦ πιστευσητε PCK TR

τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾷν, εἰ δυνατόν, †καὶ
τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ‡ἰδού,
προείρηκα ὑμῖν §πάντα.
24 *Ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ
τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,
25 καὶ οἱ ἀστέρες †τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται
ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 Καὶ τότε ὄψονται
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις
μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 Καὶ
τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ‡αὐτοῦ, καὶ
ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς §αὐτοῦ ἐκ τῶν
τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ᾽ ἄκρου *γῆς ἕως ἄκρου
†οὐρανοῦ.
28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν·
ὅταν ‡αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος §ἁπαλὸς γένηται,
καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, *γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς
τὸ θέρος ἐστίν· 29 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
†ταῦτα ἴδητε ‡γινόμενα, §γινώσκετε ὅτι ἐγγύς

---

† **13:22** και ¦ — ECM* NA SBL TH WH ‡ **13:23** ιδου ¦ — ECM* NA SBL TH WH § **13:23** παντα ¦ απαντα ANT * **13:24** αλλ ¦ αλλα NA27 SBL TH WH † **13:25** του ουρανου εσονται εκπιπτοντες ¦ εσονται εκ του ουρανου πιπτοντες ANT CT ‡ **13:27** αυτου ¦ — ECM* NA SBL TH WH § **13:27** αυτου ¦ — SBL * **13:27** γης ¦ της γης ANT † **13:27** ουρανου ¦ του ουρανου ANT ‡ **13:28** αυτης ηδη ο κλαδος 49.8% ¦ ηδη ο κλαδος αυτης CT PCK 28.9% ¦ αυτης ο κλαδος ηδη ANT 5% § **13:28** απαλος γενηται ¦ γενηται απαλος ANT * **13:28** γινωσκετε ¦ γινωσκεται PCK ¦ γεινωσκετε TH † **13:29** ταυτα ιδητε ¦ ιδητε ταυτα ANT ECM* NA SBL TH WH ‡ **13:29** γινομενα ¦ γεινομενα TH § **13:29** γινωσκετε ¦ γεινωσκετε TH

ἐστιν ἐπὶ θύραις. 30 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ
*πάντα ταῦτα γένηται. 31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
γῆ †παρελεύσεται, οἱ δὲ ‡λόγοι μου οὐ §μὴ
*παρέλθωσι.
32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης †ἢ ‡ὥρας
οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι §οἱ ἐν *οὐρανῷ,
οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 33 Βλέπετε,
ἀγρυπνεῖτε †καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε
γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 34 Ὡς ἄνθρωπος
ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς
τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ‡καὶ ἑκάστῳ
τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο
ἵνα γρηγορῇ. 35 Γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε
γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, §ὀψέ,
ἢ *μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ·
36 μὴ ἐλθὼν †ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας.
37 ‡Ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.

14

1 Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ

* **13:30** παντα ταυτα ¦ ταυτα παντα ECM* NA SBL TH WH † **13:31** παρελευσεται ¦ παρελευσονται ANT BYZ CT TR ‡ **13:31** λογοι μου ¦ εμοι λογοι ANT § **13:31** μη ¦ — WH * **13:31** παρελθωσι ¦ παρελευσονται ANT CT † **13:32** η ¦ και TR ‡ **13:32** ωρας ¦ της ωρας ANT CT TR § **13:32** οι εν ¦ εν ANT ECM* NA SBL TH WH * **13:32** ουρανω ¦ τω ουρανω PCK † **13:33** και προσευχεσθε 82% ¦ προσευχεσθε PCK 13.9% ¦ — ECM NA SBL WH 0.6% ‡ **13:34** και ¦ — CT § **13:35** οψε ¦ η οψε CT * **13:35** μεσονυκτιου ¦ μεσονυκτιον CT † **13:36** εξαιφνης ¦ εξεφνης WH ‡ **13:37** α ¦ ο CT

δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες
ἀποκτείνωσιν. 2 Ἔλεγον *δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ,
μήποτε †θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.
3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ
Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ,
ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου
πιστικῆς πολυτελοῦς· ‡καὶ συντρίψασα §τὸ
ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ *κατὰ τῆς
κεφαλῆς. 4 Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες
πρὸς ἑαυτούς, †καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ
ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; 5 Ἠδύνατο
γὰρ ‡τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω §τριακοσίων
δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ
ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν,
Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν
ἔργον *εἰργάσατο †ἐν ἐμοί. 7 Πάντοτε γὰρ
τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, καὶ ὅταν
θέλητε δύνασθε ‡αὐτοὺς §εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ
δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 Ὃ *ἔσχεν †αὕτη
ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι ‡μου τὸ σῶμα
εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9 §Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου

---

* **14:2** δε ¦ γαρ CT † **14:2** θορυβος εσται ¦ εσται θορυβος CT ‡ **14:3** και ¦ — CT § **14:3** το ¦ τον BYZ ¦ την CT * **14:3** κατα ¦ — CT † **14:4** και λεγοντες ¦ λεγοντες ANT ¦ — CT ‡ **14:5** τουτο ¦ τουτο το μυρον ANT CT § **14:5** τριακοσιων δηναριων ¦ δηναριων τριακοσιων ECM* NA SBL TH WH * **14:6** ειργασατο ¦ ηργασατο CT † **14:6** εν εμοι ¦ εις εμε TR ‡ **14:7** αυτους ¦ αυτοις CT § **14:7** ευ ¦ παντοτε ευ WH * **14:8** εσχεν ¦ ειχεν TR † **14:8** αυτη ¦ — CT ‡ **14:8** μου το σωμα ¦ το σωμα μου CT § **14:9** αμην ¦ αμην δε BYZ CT HF

*ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον †τοῦτο εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται
εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
10 Καὶ ‡ὁ Ἰούδας §ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν
δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα
*παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. 11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες
ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ †ἀργύριον
δοῦναι, καὶ ἐζήτει πῶς ‡εὐκαίρως αὐτὸν
παραδῷ.
12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε
τὸ Πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες §ἑτοιμάσωμεν
ἵνα φάγῃς τὸ Πάσχα; 13 Καὶ ἀποστέλλει
δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς,
Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει
ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων·
ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ,
εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος
λέγει, Ποῦ ἐστι τὸ *κατάλυμα, ὅπου τὸ
Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 Καὶ
αὐτὸς ὑμῖν δείξει †ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον
ἕτοιμον· ‡ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. 16 Καὶ ἐξῆλθον
οἱ μαθηταὶ §αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν,

---

* **14:9** εαν ¦ αν TR † **14:9** τουτο ¦ — ECM* NA SBL TH WH ‡ **14:10** ο ¦ — ANT CT PCK § **14:10** ο ισκαριωτης ¦ ισκαριωθ ο CT * **14:10** παραδω αυτον ¦ αυτον παραδοι CT † **14:11** αργυριον ¦ αργυρια ANT PCK ‡ **14:11** ευκαιρως αυτον παραδω ¦ αυτον ευκαιρως παραδοι CT § **14:12** ετοιμασωμεν ¦ ετοιμασομεν BYZ HF PCK * **14:14** καταλυμα ¦ καταλυμα μου ANT CT † **14:15** ανωγεον ¦ αναγαιον BYZ CT ¦ ανωγεων PCK ¦ ανωγαιον ANT ‡ **14:15** εκει ¦ και εκει ECM* NA SBL TH WH § **14:16** αυτου ¦ — CT

καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ Πάσχα.

17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν
δώδεκα. 18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ
ἐσθιόντων, *εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ᾽
ἐμοῦ. 19 †Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν
αὐτῷ εἷς ‡καθ᾽ εἷς, Μήτι ἐγώ; §Καὶ ἄλλος,
Μήτι ἐγώ; 20 Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,
Εἷς †ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ᾽ ἐμοῦ
εἰς τὸ ‡τρυβλίον. 21 §Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν *ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν †ὁ Ἰησοῦς
ἄρτον, ‡εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς,
καὶ εἶπε, Λάβετε, §φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά
μου. 23 Καὶ λαβὼν *τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας
ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.
24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου,

---

* **14:18** ειπεν ο ιησους ¦ ο ιησους ειπεν CT † **14:19** οι δε ¦ — CT ‡ **14:19** καθ ¦ κατα CT § **14:19** και αλλος μητι εγω 87.5% ¦ — CT 8.2% * **14:20** αποκριθεις ¦ — CT † **14:20** εκ ¦ — CT ‡ **14:20** τρυβλιον 96% ¦ εν τρυβλιον WH 0.2% § **14:21** ο ¦ οτι ο CT * **14:21** ην ¦ — ECM* NA SBL TH WH † **14:22** ο ιησους ¦ — ECM* NA SBL TH WH ‡ **14:22** ευλογησας ¦ και ευλογησας PCK § **14:22** φαγετε ¦ — CT * **14:23** το ¦ — CT

†τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ‡περὶ πολλῶν
ἐκχυνόμενον. 25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ
μὴ πίω ἐκ τοῦ §γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 26 Καὶ ὑμνήσαντες
ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες
σκανδαλισθήσεσθε *ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ·
ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ
†διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. 28 ‡Ἀλλὰ
μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν. 29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, §Καὶ
εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ.
30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι
*σὺ σήμερον †ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς
ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ‡ἀπαρνήσῃ με. 31 Ὁ
§δὲ *ἐκπερισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, Ἐάν †με δέῃ
συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ‡ἀπαρνήσωμαι.
Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα

---

† **14:24** το της καινης 85.2% ¦ της CT 0.5% ‡ **14:24** περι πολλων εκχυνομενον ¦ εκχυννομενον υπερ πολλων CT § **14:25** γενηματος ¦ γεννηματος TR * **14:27** εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη ¦ — CT † **14:27** διασκορπισθησεται τα προβατα ¦ διασκορπισθησονται τα προβατα ANT ¦ τα προβατα διασκορπισθησονται CT ‡ **14:28** αλλα μετα ¦ μετα δε PCK § **14:29** και ει ¦ ει και CT * **14:30** συ ¦ — TR † **14:30** εν τη νυκτι ταυτη ¦ ταυτη τη νυκτι CT ‡ **14:30** απαρνηση με ¦ με απαρνηση CT § **14:31** δε ¦ δε πετρος ANT * **14:31** εκπερισσου ελεγε μαλλον ¦ εκπερισσως ελαλει CT † **14:31** με δεη ¦ δεη με NA SBL TH WH ‡ **14:31** απαρνησωμαι ¦ απαρνησομαι ANT CT TR

§Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
Καθίσατε ὧδε, ἕως *προσεύξωμαι. 33 Καὶ
παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ †Ἰάκωβον
καὶ ‡Ἰωάννην §μεθ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο
ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 34 Καὶ *λέγει
αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως
θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 Καὶ
†προσελθὼν μικρόν, ‡ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ
ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα. 36 Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ
πατήρ, πάντα δυνατά σοι. §Παρένεγκε τὸ
ποτήριον *ἀπ᾽ ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ᾽ οὐ τί ἐγὼ
θέλω, †ἀλλὰ τί σύ. 37 Καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει
αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ,
Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ‡ἴσχυσας μίαν ὥραν
γρηγορῆσαι; 38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε,
ἵνα μὴ §εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν
πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 Καὶ
πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον
εἰπών. 40 Καὶ *ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς

§ **14:32** γεθσημανη ¦ γεθσημανι ECM NA SBL ¦ γεθσημανει TH WH * **14:32** προσευξωμαι ¦ προσευξομαι PCK † **14:33** ιακωβον ¦ τον ιακωβον ECM NA TH TR WH ‡ **14:33** ιωαννην ¦ τον ιωαννην ECM NA TH ¦ τον ιωανην WH § **14:33** μεθ᾽ ἑαυτοῦ ¦ μετ᾽ αὐτοῦ CT * **14:34** λεγει ¦ λεγειν ANT † **14:35** προσελθων ¦ προελθων ANT CT PCK TR ‡ **14:35** επεσεν ¦ επεσεν επι προσωπον ANT ¦ επιπτεν CT § **14:36** παρενεγκε ¦ παρενεγκαι PCK * **14:36** απ εμου τουτο ¦ τουτο απ εμου CT † **14:36** αλλα ¦ αλλ ει ANT ‡ **14:37** ισχυσας ¦ ισχυσατε ANT § **14:38** εισελθητε ¦ ελθητε ECM* NA SBL TH WH * **14:40** υποστρεψας ευρεν αυτους παλιν 94.5% ¦ παλιν ελθων ευρεν αυτους CT 0.5%

πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ †οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν ‡βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί
§αὐτῷ ἀποκριθῶσι. 41 Καὶ ἔρχεται τὸ
τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε *λοιπὸν
καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα.
Ἰδού, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς
τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42 Ἐγείρεσθε,
ἄγωμεν. Ἰδού, ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.
43 Καὶ †εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
‡παραγίνεται §Ἰούδας, εἷς *ὢν τῶν δώδεκα,
καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος †πολὺς μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων, ‡παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ §τῶν
γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 Δεδώκει
δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς,
λέγων, Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε
αὐτόν, καὶ *ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. 45 Καὶ
ἐλθών, †εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει ‡αὐτῷ,
§Ῥαββί, ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 46 Οἱ
δὲ *ἐπέβαλον †ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν,

† **14:40** οι οφθαλμοι αυτων ¦ αυτων οι οφθαλμοι CT ‡ **14:40** βεβαρημενοι ¦ καταβαρυνομενοι ANT CT PCK § **14:40** αυτω αποκριθωσι ¦ αποκριθωσιν αυτω ANT CT * **14:41** λοιπον ¦ το λοιπον CT TR † **14:43** ευθεως ¦ ευθυς CT ‡ **14:43** παραγινεται ¦ παραγεινεται TH § **14:43** ιουδας ¦ ιουδας ο ισκαριωτης ANT ¦ ο ιουδας WH * **14:43** ων ¦ — ANT CT † **14:43** πολυς ¦ — CT ‡ **14:43** παρα ¦ απεσταλμενοι παρα ANT § **14:43** των ¦ — ANT * **14:44** απαγαγετε ¦ απαγετε NA SBL TH WH † **14:45** ευθεως ¦ ευθυς CT ‡ **14:45** αυτω ¦ — ANT CT TR § **14:45** ραββι ραββι ¦ χαιρε ραββι ANT ¦ ραββι ECM NA SBL ¦ ραββει TH WH * **14:46** επεβαλον ¦ επεβαλαν SBL WH † **14:46** επ αυτον τας χειρας αυτων ¦ τας χειρας αυτω ECM* NA SBL TH WH ¦ τας χειρας αυτων ECM*

καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 Εἷς δέ τις τῶν
παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν
ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν
αὐτοῦ τὸ ‡ὠτίον. 48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν §ἐξήλθετε μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; 49 Καθʼ
ἡμέραν *ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων,
καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλʼ ἵνα πληρωθῶσιν
αἱ γραφαί. 50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν †πάντες
ἔφυγον.

51 Καὶ ‡εἷς τις νεανίσκος §ἠκολούθησεν
αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ.
Καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν *οἱ νεανίσκοι· 52 ὁ δὲ
καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν †ἀπʼ
αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν
ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται ‡αὐτῷ πάντες
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
γραμματεῖς. 54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν
ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν §συγκαθήμενος μετὰ
τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ
φῶς. 55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ
συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν,

---

‡ **14:47** ωτιον ¦ ωταριον CT § **14:48** εξηλθετε ¦ εξηλθατε CT * **14:49** ημην προς υμας ¦ προς υμας ημην ANT † **14:50** παντες εφυγον ¦ εφυγον παντες ANT CT ‡ **14:51** εις τις νεανισκος 98.7% ¦ νεανισκος τις ECM* NA SBL TH WH 0.5% § **14:51** ηκολουθησεν ¦ ηκολουθει TR ¦ συνηκολουθει CT * **14:51** οι νεανισκοι ¦ — CT † **14:52** απ αυτων 96.7% ¦ — CT 0.3% ‡ **14:53** αυτω ¦ — ECM NA SBL WH § **14:54** συγκαθημενος ¦ συνκαθημενος TH WH

εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ *εὕρισκον.
56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ᾽ αὐτοῦ,
καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 Καί τινες
ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ᾽ αὐτοῦ,
λέγοντες 58 ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ
λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον
τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 Καὶ οὐδὲ
οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ
ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς †μέσον ‡ἐπηρώτησε
τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; Τί
οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 Ὁ δὲ ἐσιώπα,
καὶ §οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ
Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου *ἐκ δεξιῶν καθήμενον
τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον †μετὰ τῶν
νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
‡διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί
ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 §Ἠκούσατε
τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ
δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν *εἶναι ἔνοχον
θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν

* **14:55** ευρισκον ¦ ηυρισκον CT † **14:60** μεσον ¦ το μεσον ANT TR ‡ **14:60** επηρωτησε ¦ επηρωτα ANT § **14:61** ουδεν απεκρινατο ¦ ουκ απεκρινατο ουδεν CT * **14:62** εκ δεξιων καθημενον ¦ καθημενον εκ δεξιων TR † **14:62** μετα ¦ επι ANT ‡ **14:63** διαρρηξας ¦ διαρηξας WH § **14:64** ηκουσατε ¦ ηκουσατε παντως ANT * **14:64** ειναι ενοχον ¦ ενοχον ειναι CT

αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν †τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, ‡Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν §ἔβαλλον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου *ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως,
67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ †Ναζαρηνοῦ ‡Ἰησοῦ ἦσθα.
68 Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων, §Οὐκ οἶδα, *οὐδὲ ἐπίσταμαι †τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· ‡καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε.
69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν §πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς *παρεστηκόσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, †καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.
71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ‡ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον

† **14:65** το προσωπον αυτου ¦ αυτου το προσωπον CT ‡ **14:65** προφητευσον ¦ προφητευσον ημιν τις εστιν ο παισας σε ANT § **14:65** εβαλλον 55.1% ¦ εβαλον ANT BYZ 37% ¦ ελαβον CT 5.7% * **14:66** εν τη αυλη κατω ¦ κατω εν τη αυλη ANT CT † **14:67** ναζαρηνου ιησου ¦ ιησου του ναζαρηνου ANT ‡ **14:67** ιησου ησθα ¦ ησθα του ιησου CT § **14:68** ουκ ¦ ουτε CT * **14:68** ουδε ¦ ουτε BYZ CT HF PCK † **14:68** τι συ ¦ συ τι CT ‡ **14:68** και αλεκτωρ εφωνησε 97.2% ¦ — ECM* WH 0.5% § **14:69** παλιν ηρξατο ¦ ηρξατο παλιν CT * **14:69** παρεστηκοσιν ¦ παρεστωσιν CT † **14:70** και η λαλια σου ομοιαζει ¦ — ECM NA TH WH ‡ **14:71** ομνυναι ¦ ομνυειν TR

τοῦτον ὃν λέγετε. 72 §Καὶ ἐκ δευτέρου
ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος
*τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν
ἀλέκτορα †φωνῆσαι δίς, ‡ἀπαρνήσῃ με τρίς.
Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15

1 Καὶ *εὐθέως †ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον
ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον
τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν
ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν ‡τῷ §Πιλάτῳ.
2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ *Πιλάτος,
Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς †εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγεις. 3 Καὶ
κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς ‡πολλά· 4 ὁ
δὲ §Πιλάτος πάλιν *ἐπηρώτησεν αὐτόν,
λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; Ἴδε, πόσα
σου †καταμαρτυροῦσιν. 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν
‡Πιλάτον.

---

§ **14:72** και 96.6% ¦ και ευθυς ECM* NA SBL TH WH 0.8% * **14:72** το ρημα ο ¦ του ρηματος ου TR ¦ το ρημα ως CT † **14:72** φωνησαι δις ¦ δις φωνησαι WH ‡ **14:72** απαρνηση με τρις ¦ τρις με απαρνηση CT * **15:1** ευθεως ¦ ευθυς CT † **15:1** επι το 80% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 1.1% ‡ **15:1** τω ¦ — CT § **15:1** πιλατω ¦ πειλατω TH WH * **15:2** πιλατος ¦ πειλατος TH WH † **15:2** ειπεν αυτω ¦ αυτω λεγει CT ‡ **15:3** πολλα ¦ πολλα αυτος δε ουδεν απεκρινατο ANT SCR § **15:4** πιλατος ¦ πειλατος TH WH * **15:4** επηρωτησεν ¦ επηρωτα ANT CT † **15:4** καταμαρτυρουσιν ¦ κατηγορουσιν CT ‡ **15:5** πιλατον ¦ πειλατον TH WH

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα
δέσμιον, §ὅνπερ ᾐτοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
Βαραββᾶς μετὰ τῶν *συστασιαστῶν
δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον
πεποιήκεισαν. 8 Καὶ †ἀναβοήσας ὁ ὄχλος
ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ‡ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς.
9 Ὁ δὲ §Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων,
Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν
Ἰουδαίων; 10 *Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον
παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11 Οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον
τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 Ὁ δὲ
†Πιλάτος ‡ἀποκριθεὶς πάλιν §εἶπεν αὐτοῖς, Τί
οὖν *θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε †βασιλέα τῶν
Ἰουδαίων; 13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον
αὐτόν. 14 Ὁ δὲ ‡Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί
γὰρ §κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ *περισσοτέρως
ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. 15 Ὁ δὲ †Πιλάτος
βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι,
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε
τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

---

§ **15:6** ονπερ ητουντο ¦ ον παρητουντο ECM* NA SBL TH WH * **15:7** συστασιαστων ¦ στασιαστων CT † **15:8** αναβοησας ¦ αναβας ECM* NA SBL TH WH ‡ **15:8** αει ¦ — ECM NA SBL WH § **15:9** πιλατος ¦ πειλατος TH WH * **15:10** εγινωσκε ¦ εγεινωσκε TH † **15:12** πιλατος ¦ πειλατος TH WH ‡ **15:12** αποκριθεις παλιν ¦ παλιν αποκριθεις CT § **15:12** ειπεν ¦ ελεγεν CT * **15:12** θελετε ¦ — ECM TH WH † **15:12** βασιλεα ¦ τον βασιλεα ANT CT ‡ **15:14** πιλατος ¦ πειλατος TH WH § **15:14** κακον εποιησεν ¦ εποιησε κακον ANT CT * **15:14** περισσοτερως ¦ περισσως CT † **15:15** πιλατος ¦ πειλατος TH WH

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν
ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώριον,
καὶ ‡συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν.
17 Καὶ §ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ
περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον
στέφανον, 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι *αὐτόν,
Χαῖρε, †ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· 19 καὶ
ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ
ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα
προσεκύνουν αὐτῷ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ
ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια ‡τὰ ἴδια, καὶ
ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.
21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα
Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπʼ ἀγροῦ, τὸν
πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ
§Γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι *μεθερμηνευόμενον
Κρανίου Τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ †πιεῖν
ἐσμυρνισμένον οἶνον· ‡ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε.
24 Καὶ §σταυρώσαντες αὐτόν, *διαμερίζονται
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπʼ
αὐτά, τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ

‡ **15:16** συγκαλουσιν ¦ συνκαλουσιν TH WH § **15:17** ενδυουσιν ¦ ενδιδυσκουσιν CT * **15:18** αυτον ¦ αυτον και λεγειν PCK † **15:18** ο βασιλευς ¦ βασιλευ BYZ CT TR ‡ **15:20** τα ιδια 96.2% ¦ αυτου ECM* NA WH 0.8% § **15:22** γολγοθα ¦ τον γολγοθαν CT * **15:22** μεθερμηνευομενον ¦ μεθερμηνευομενος WH † **15:23** πιειν ¦ — CT ‡ **15:23** ο ¦ ος ECM* NA SBL TH WH § **15:24** σταυρωσαντες αυτον ¦ σταυρουσιν αυτον και ECM* NA SBL TH WH * **15:24** διαμεριζονται ¦ διεμεριζον TR

ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ
τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι
δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ
εὐωνύμων αὐτοῦ. 28 †Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ
λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. 29 Καὶ
οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν,
‡κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες,
Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ §ἐν τρισὶν
ἡμέραις οἰκοδομῶν, 30 σῶσον σεαυτόν, *καὶ
κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 Ὁμοίως †καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ
τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν,
ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32 Ὁ Χριστὸς ὁ
βασιλεὺς ‡τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν §αὐτῷ.
Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι *αὐτῷ ὠνείδιζον
αὐτόν.
33 †Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος
ἐγένετο ἐφ᾿ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ‡ἐνάτης.
34 Καὶ τῇ §ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς

† **15:28** και επληρωθη η γραφη η λεγουσα και μετα ανομων ελογισθη 84.9% ¦ — NA SBL TH WH 11% [Note: ECM encloses this text with double brackets.] ‡ **15:29** κινουντες ¦ κεινουντες TH § **15:29** εν τρισιν ημεραις οικοδομων ¦ οικοδομων εν τρισιν ημεραις ECM* NA SBL TH WH * **15:30** και καταβα ¦ καταβας CT † **15:31** και ¦ δε και ANT TR ‡ **15:32** του ¦ — CT § **15:32** αυτω ¦ — BYZ CT TR * **15:32** αυτω 95.4% ¦ συν αυτω ECM NA SBL WH 1.2% † **15:33** γενομενης δε ¦ και γενομενης CT ‡ **15:33** ενατης ¦ εννατης TR § **15:34** ωρα τη ενατη ¦ ωρα τη εννατη TR ¦ ενατη ωρα CT

φωνῇ μεγάλῃ, *λέγων, Ἐλωΐ, Ἐλωΐ, †λιμὰ
‡σαβαχθανί; Ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Ὁ
Θεός §μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί *με ἐγκατέλιπες;
35 Καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες
ἔλεγον, †Ἰδού, ‡Ἠλίαν φωνεῖ. 36 Δραμὼν δὲ
§εἷς, *καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς
†τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων, Ἄφετε,
ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ‡Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. 37 Ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε.
38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς
δύο §ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ
κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ
ὅτι οὕτω *κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς
†ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ‡ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν
θεωροῦσαι, ἐν αἷς §ἦν *καὶ †Μαρία ἡ
Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ ‡τοῦ Ἰακώβου τοῦ
μικροῦ καὶ §Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, 41 αἳ
*καί, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν

---

* **15:34** λεγων ¦ — CT † **15:34** λιμα ¦ λαμμα TR ¦ λεμα ECM NA SBL ¦ λαμα TH WH ‡ **15:34** σαβαχθανι ¦ σαβαχθανει TH WH § **15:34** μου ¦ — PCK * **15:34** με εγκατελιπες ¦ εγκατελιπες με ECM* NA SBL TH WH † **15:35** ιδου ¦ ιδε ANT CT ‡ **15:35** ηλιαν ¦ ηλειαν WH § **15:36** εις ¦ τις CT * **15:36** και ¦ — TH WH † **15:36** τε ¦ — CT ‡ **15:36** ηλιας ¦ ηλειας WH § **15:38** απο ¦ απ CT * **15:39** κραξας 96.5% ¦ — ECM* NA SBL TH WH 0.4% † **15:39** ο ανθρωπος ουτος ¦ ουτος ο ανθρωπος CT ‡ **15:39** ην θεου ¦ θεου ην ECM NA SBL WH § **15:40** ην ¦ — CT * **15:40** και ¦ — PCK † **15:40** μαρια ¦ μαριαμ WH ‡ **15:40** του ¦ — CT § **15:40** ιωση ¦ ιωσητος CT * **15:41** και 88.8% ¦ — CT 3.6%

αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ
αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.
42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ †ἦν
Παρασκευή, ὅ ἐστι ‡προσάββατον, 43 §ἦλθεν
Ἰωσὴφ *ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων
βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· τολμήσας εἰσῆλθε
πρὸς †Πιλάτον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ. 44 Ὁ δὲ ‡Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ
ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ §πάλαι
ἀπέθανε. 45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος,
ἐδωρήσατο τὸ *σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 Καὶ
ἀγοράσας σινδόνα, †καὶ καθελὼν αὐτόν,
ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ ‡κατέθηκεν αὐτὸν
ἐν §μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας·
καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ
μνημείου. 47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
Μαρία *Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ †τίθεται.

16

1 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, *Μαρία

---

† **15:42** ην παρασκευη ¦ παρασκευη ην PCK ‡ **15:42** προσαββατον ¦ προς σαββατον BYZ § **15:43** ηλθεν ¦ ελθων ANT CT PCK * **15:43** ο ¦ — WH † **15:43** πιλατον ¦ τον πιλατον ECM* NA SBL ¦ τον πειλατον TH WH ‡ **15:44** πιλατος ¦ πειλατος TH WH § **15:44** παλαι 97.8% ¦ ηδη TH WH 1.5% * **15:45** σωμα ¦ πτωμα CT † **15:46** και ¦ — CT ‡ **15:46** κατεθηκεν 93.8% ¦ εθηκεν ECM* NA SBL TH WH 4.6% § **15:46** μνημειω ¦ μνηματι ECM* WH * **15:47** ιωση ¦ η ιωσητος CT † **15:47** τιθεται ¦ τεθειται CT * **16:1** μαρια ¦ η μαρια WH

ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία †Ἰακώβου καὶ
Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι
ἀλείψωσιν ‡αὐτόν. 2 Καὶ λίαν πρωῒ §τῆς
μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 Καὶ ἔλεγον πρὸς
ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ
τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 Καὶ ἀναβλέψασαι
θεωροῦσιν ὅτι *ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν
γὰρ μέγας σφόδρα. 5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς
τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν·
καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ
ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν
τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε·
ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. 7 †Ἀλλ᾽
ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ
Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. 8 Καὶ
‡ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε
§δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ

† **16:1** ιακωβου ¦ η του ιακωβου ANT BYZ ECM* NA SBL TH TR WH ¦ η ιακωβου ECM* ‡ **16:1** αυτον ¦ τον ιησουν PCK § **16:2** της μιας ¦ τη μια των CT * **16:4** αποκεκυλισται ¦ ανακεκυλισται ECM* WH † **16:7** αλλ ¦ αλλα NA27 SBL TH WH ‡ **16:8** εξελθουσαι ¦ εξελθουσαι ταχυ TR § **16:8** δε ¦ γαρ ECM* NA SBL TH WH

οὐδὲν *εἶπον, ἐφοβοῦντο †γάρ.‡
9 §Ἀναστὰς *δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου
ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, †ἀφ᾽
ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 Ἐκείνη
πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ
γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι.
11 ‡Κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη
ὑπ᾽ αὐτῆς ἠπίστησαν.
12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν
περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ,
πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 Κἀκεῖνοι
ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ
ἐκείνοις ἐπίστευσαν.
14 §Ὕστερον ἀνακειμένοις *αὐτοῖς τοῖς
ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι

---

* **16:8** ειπον ¦ ειπαν ECM NA SBL WH † **16:8** γαρ 99.6% ¦ γαρ παντα δε τα παρηγγελμενα τοις περι τον Πετρον συντομως εξηγγειλαν μετα δε ταυτα και αυτος ο ιησους απο ανατολης και αχρι δυσεως εξαπεστειλε δι αυτων το ιερον και αφθαρτον κηρυγμα της αιωνιου σωτηριας (αμην ECM* NA SBL) ECM* WH 0.4% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets. WH includes this text after verse 20.] ‡ **16:8** TH includes a scribal note that reads: εν τισι μεν των αντιγραφων εως ωδε πληρουται ο ευαγγελιστης εως ου και ευσεβιος ο παμφιλου εκανονισεν εν πολλοις δε και ταυτα φερεται. Variations of this note are found in 12 manuscripts (0.7%). The exact Greek text of TH is found in 2 manuscripts (0.1%). § **16:9** {include verses 9–20} 99.8% ¦ {omit verses 9–20} 0.2% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets.] * **16:9** δε ¦ δε ο ιησους PCK † **16:9** αφ ¦ παρ CT ‡ **16:11** κακεινοι ¦ εκεινοι ECM* § **16:14** υστερον ¦ υστερον δε NA SBL TH WH * **16:14** αυτοις ¦ — ECM*

τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν †ἐγηγερμένον οὐκ
ἐπίστευσαν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες
εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ
εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16 Ὁ πιστεύσας
καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας
κατακριθήσεται. 17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι
‡ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου
δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι
§καιναῖς· 18 *ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι
πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς †βλάψῃ· ἐπὶ ἀρρώστους
χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν.
19 Ὁ μὲν οὖν ‡Κύριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι
αὐτοῖς, §ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ
ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. 20 Ἐκεῖνοι δὲ
ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου
συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ
τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. *Ἀμήν.†

† **16:14** εγηγερμενον 88.9% ¦ εγηγερμενον εκ νεκρων WH 10.5% ‡ **16:17** ταυτα παρακολουθησει 98% ¦ ακολουθησει ταυτα ECM* TH WH 0.4% § **16:17** καιναις ¦ — ECM* TH WH * **16:18** οφεις 97.2% ¦ και εν ταις χερσιν οφεις ECM NA TH WH 2.2% † **16:18** βλαψη ¦ βλαψει ANT TR ‡ **16:19** κυριος 94.2% ¦ κυριος ιησους NA SBL TH WH 5.3% § **16:19** ανεληφθη ¦ ανελημφθη CT * **16:20** αμην 97.5% ¦ — ECM* NA SBL WH 2.1% † **16:20** The following scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts: Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ιʹ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως.

Η Καινή Διαθήκη
The New Testament in Ancient Greek with critical text notes

Public Domain

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.
The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:
Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.
The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2024-03-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2024 from source files dated 23 Apr 2024
ebdf933b-03a4-5add-853f-51a05e168973